

NEDERLANDSCHE

DAMBOND

1911-1936

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

2001 1547

HET DAMSPEL

WEEKBLAD TER BEVORDE · RING VAN HET DAMSPEL

Hoofdredacteur

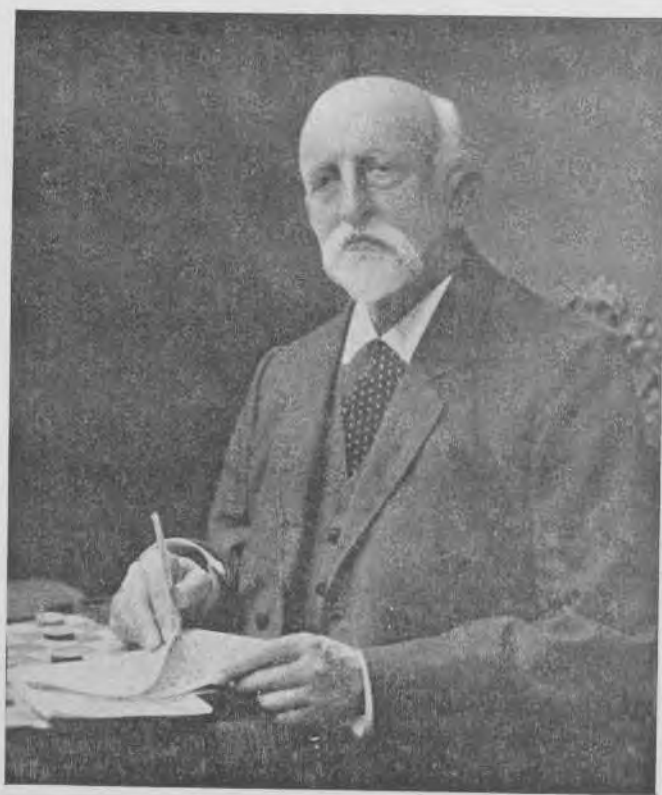
W. C. J. POLMAN,
Hoekwaterstraat 66.
Voorburg [Z.-H].

OFFICIEEL ORGAAN EN UITGAVE

VAN DEN NEDERL. DAMBOND

Algem. Medewerker

P. D. DE GRAAF,
Kuinderstraat 57 II,
Amsterdam-Z.

*Wijlen C. G. Vervloet.
De eerste Voorzitter van den Nederlandschen Dambond.*

Het Dagelijksch Bestuur N.D.B.

V.l.n.r.: W. H. Lieve, 1e Secr.; T. H. Schouten, 2e Secr.; A. van Broek, Voorzitter; S. S. van Baalen, 2e Voorzitter; J. Voorburg, Penningm.

VIJF EN TWINTIG JAAR.

EEN MIJLPAAL IN EEN MENSCHENLEVEN; EEN MIJLPAAL IN DE
MAATSCHAPPIJ; EEN MIJLPAAL IN DE HISTORIE.

25 jaar is een generatie; van kind tot man, van man tot den bejaarden mensch; van den bejaarde tot den grijsaard.

En van oudsher is het als een opmerkelijk feit beschouwd geworden, wanneer een 25-jarige periode was doorloopen. Toestanden veranderden; opvattingen werden herzien. Steeds heeft men een oogenblik hant gehouden om een blik terug te slaan op den afgelegden weg; om te realiseeren, wat het voorbijgegaane tijdperk had gebracht of had ontnomen. En wanneer een duidelijk beeld was gevormd, hetzij van dankbaarheid, hetzij van beklag, dan stemde het toch in zekere mate tot tevredenheid. Nimmer werd een 25e verjaardag onopgemerkt voorbijgegaan. In den loop der tijden werd het zelfs een stilzwijgende plicht, zulk een

dag als een feestdag aan te merken, waaruit als het ware nieuwe moed werd geput, met frissche krachten een volgende periode in te gaan.

En met volle instemming en sympathie heb ik het plan begroet, om het zilveren feest van den Nederlandschen Dambond zoo luisterrijk en feestelijk mogelijk te herdenken en als het kon, te vieren. Aan het door de Hoofdredactie van ons weekblad tot mij gerichte verzoek, een bijdrage te leveren voor dit jubileumnummer, wil ik dan ook met vreugde voldoen.

Op 9 April is het 25 jaar geleden, dat onze Bond werd opgericht en de naam kreeg van Nederlandschen Dambond. En, geachte damvrienden, wie van U in den loop der jaren door functie of anderszins het centrum van onze organisatie wat meer nabij is gekomen, die kan weten, dat het instituut van den N.D.B. geen sinecure is; dat het langzamerhand is geworden een groot en krachtig lichaam, dat zijn bestaan dankt en zijn kracht put aan- en uit den arbeid van hen, die steeds vol liefde en opoffering werkzaam zijn geweest om den Bond te maken tot de grootsche instelling, die hij momenteel is.

Want wij zouden ons het Nederlandsche damleven niet meer kunnen voorstellen zonder Bond, zonder den hechten band, die ons allen vereent.

Wedstrijden, tournooien, bijeenkomsten, het zijn alle begrippen, die men zich zonder Bond niet meer zou kunnen indenken.

Daarom past ons allen op dezen dag een gevoel van dankbaarheid en erkentelijkheid jegens den Nederlandschen Dambond, maar ook ten opzichte van die mannen, die in die 25 jaar in allerlei functies een deel van hun lust, hun liefde, hun energie, hun arbeidskracht, kortom een deel van hun leven ervoor over hebben gehad, den Nederlandschen Dambond steeds grooter en krachtiger te maken.

Waarom namen te noemen? Er zijn in die 25 jaar zooveelen geweest, die voor de belangen van den Bond zijn opgekomen en ervoor hebben gestreden, de een met meer, de andere met minder succes, maar allen bezielde met dezelfde geestdrift en idealen en niemand trad uit leidende functies zonder een stuk van zichzelf achter te laten.

En geen mensch heeft eraan kunnen ontkomen, dat de functie van bestuurder, oorspronkelijk

wellichr aangenomen zonder ambitie of groote interesse, langzamerhand den geheelen persoon opeische.

En als ik bij gelegenheid van dit 25-jarig jubileum den Nederlandschen Dambond als geheel mijn hartelijke gelukwenschen aanbied, dan zeg ik tevens een woord van oprecht gemeenden dank aan allen, die aan het welslagen van dit feest hebben medegewerkt en ook aan hen, die vanaf de oprichting in 1911 onafgbroken lid van onze mooie organisatie zijn geweest.

Ook zij zijn heden jubilarissen, wier namen met gulden letters in de annalen van het Nederlandsch damwezen zullen worden ingeschreven.

Geachte vrienden, het zou mij niet moeilijk vallen, in het vuur van mijn oprechte gevoelens van trouw en sympathie, een geheel jubileumnummer te vullen; echter is beperking geboden en mag ik niet te veel van Uw geduld en aandacht vragen.

Anderen zullen U een meer technisch relevee der geschiedenis van onzen Bond voorleggen; ik houd mij bij een algemeene beschouwing.

Moge ik dan U allen, leden van den Nederlandschen Dambond, mijn beste wenschen aanbieden. Laat ieder in volle plezier, in vereeniging of vriendenkring, het feest, ons aller feest, herdenken. Ieder lid is een klein stukje van den Bond en op ieder lid straalt een klein deel van de macht en grootheid van onzen Bond terug.

Dat dit nog heel veel jaren het geval moge zijn; dat onze Bond zich in de toekomst, en als het kan in de allernaaste toekomst moge ontwikkelen en uitbreiden, steeds grooter en krachtiger worden, opdat als de N.D.B. over 25 jaar zijn gouden jubileum zal vieren, iedere Nederlander, zoowel dammers als belangstellenden, het als een groote eer zullen kunnen beschouwen, het vierkante speldje, ons bekend embleem, als een teeken van oprechte harmonie en broederschap alle dammers van Noord tot Zuid in Nederland en in de geheele wereld, met trotsch te mogen dragen.

Dat onze Nederlandsche Dambond leve!

A. VAN BROEK.

Voorzitter van den Nederlandschen Dambond.

DE WERKERS TROKKEN VOORBIJ!!

Te dezer plaatse stonden de samenstellers van het jubileumnummer even stil.

Tal van vooraanstaande figuren uit het damleven, waarvan velen reeds niet meer van deze wereld zijn, werden herdacht.

Het zeer gemengde gezelschap trok in bonte rij aan ons voorbij, terwijl wij namens Dammend Nederland een Eere-saluut brachten.

W. C. J. POLMAN.

P. D. DE GRAAF.

BIJ HET VIJFDE LUSTRUM.

Bij dit feit moet er op de lippen van alle dammers één naam liggen, die in eerbiedige hulde wordt uitgesproken: wijlen de heer C. G. Vervloet — de grondlegger van onze heele damorganisatie —. Niemand doet men tekort, wanneer deze naam uitdrukkelijk en alleen wordt genoemd, want niemand anders heeft daarop recht!

Wanneer deze eminente Voorzitter zich indertijd niet groote financiële offers had getroost, dan staat het vast, dat de organisatie nu haar 25-jarig bestaan niet zou kunnen herdenken.

Dit moeten alle dammers weten, ook die later tot den bond kwamen, opdat men de hulde en eer brengt aan dengene, die deze toekomen.

Dank, veelvoudige dank aan U, pionier

onzer damorganisatie.

Onze organisatie is gegroeid, hard gegroeid. Wanneer men nagaat, dat bij de oprichting een 14-tal verenigingen waren betrokken en de bond nu 117 verenigingen telt, dan mag men wel van een belangrijke uitbreiding spreken.

Dit is een gelukkig verschijnsel. Het geeft eenige tevredenheid, maar nog niet voldaanheid. Te veel clubs, zelfs gewestelijke afdelingen, staan nog op zich zelf. In deze 25 jaar is niet bereikt, dat slechts één groote organisatie dammend Nederland omvatte. Er is dus nog werk in overvloed.

Toch is er deze jaren veel en hard gewerkt. Gaat men de competitie eens na van het begin-stadium, dan liep het al hoog wanneer 10—20 wedstrijden in een seizoen werden gespeeld. En nu?

Alleen in de pas ingestelde hoofdklasse 1935/'36 kwamen 28 tientallen uit en werden hierin 198 wedstrijden gespeeld.

De 1e klasse omvatte 48 tientallen met 314 wedstrijden. De overige klassen zijn nog van grootte omvang. Zoals men ziet een aanmerkelijke aanwinst.

Gelijke tred hield natuurlijk het ledental. Gedwongen beknoptheid is oorzaak, dat ik hierover niet voldoende statistische gegevens kan plaatsen. Toch zal men uit het cijfer 300 voor 1911 en 2765 voor Maart 1936 een goed inzicht van de toeneming krijgen.

Ook op internationaal gebied ging het in stijgende lijn. Wel werd nog steeds niet bereikt, waarnaar en waarvoor reeds veel moeite is gedaan: de geheele en definitieve oprichting van den Internationalen Dambond, maar op tournooi- en matchgebied kwam desnietteenstaande véél tot stand.

Verschillende malen werd de wereldtitel in een tweekamp verspeeld. Slechts een paar maal gelukte het een tournooi te organiseeren. Het glanspunt mag hier zonder twijfel genoemd worden. Dit was het tournooi 1928 te Amsterdam, waarbij 6 Fransche en 6 Hollandsche spelers om den wereldtitel speelden. Nadien moest men zich tevreden stellen met tweekampen. Zeker ook deze hebben enorme propaganda voor ons spel gebracht — vooral de laatste 1935-'36. Toch lijkt het mij, dat van een tournooi meer bekoring uitgaat.

De financiën spelen daarbij echter een groote rol en daarom mogen wij met het gebrachte reeds tevreden zijn.

De belangstelling voor persoonlijke wedstrijden: Kampioenschap van Nederland en den wedstrijd om den meesterschap neemt aanmerkelijk toe. Voor een groot deel is dit te danken aan de omroepverenigingen, welke ons spel van genoegzaam belang achten om dit voor

de microfoon te behandelen. Ook de genomen besluiten, om tegemoet te gekomen aan de reiskosten der deelnemers is van invloed. Immers de spelers, die men graag in deze wedstrijden ziet uitkomen, zullen nu meer aanleiding daartoe vinden.

Zoo gaat de organisatie steeds voorwaarts en moet zich uitbreiden. Het verlangen om lid te zijn van den bond zal steeds meer naar voren komen nu de mogelijkheid daar is, dat vrijwel in alle deelen het competitieverband gelegd kon worden. Het tegenwoordige verkeer kent ook voor onze afstanden geen grenzen meer. Maar al te veel heeft de praktijk bewezen, dat de organisatie eerst de goede werking in de vereeniging brengt. Men weet dan voor welk doel men speelt, dit wakkert elken speler aan en drukt zich ten slotte uit in een gunstig damleven in de vereeniging.

Dit tijdperk wordt nu afgesloten, het komende zal nog veel hogere eischen aan het geheel stellen. Te bereiken is veel met vereende krachten, dat moet ieder bondslid voor oogen houden. Dán zal onze organisatie daarvan vruchten plukken, die van onschatbare waarde voor het spel zullen zijn.

Met vereende krachten bouwen wij verder en moge hierbij de eerste stappen leiden tot aansluiting van de afdelingen in Friesland en Zeeland, die reeds in nauw contact met onzen bond staan. Een gelukkig besluit zou het kunnen zijn, wanneer deze afdelingen bij dit jubileum hun toetreding tot een feit maakten.

Bij dit korte — in grove trekken gegeven — artikel moet ik het laten. Gaarne spreek ik den wensch uit, dat onze bond gestadig in bloei toeneemt en dat de idealen, die elke dammer zich van onze organisatie voorstelt, in vervulling mogen gaan.

Met frisschen moed, met opgewekte werklust gaan wij verder.

W. H. LIEVE,

1e Secretaris.

DORDT, Willemstraat 15.

„De laatste speler met het laatste probleem”. Een fantasie van „Philidor”.
(Philidor is het pseudoniem van onzen genialen eindspelcomponist
C. Blankenaar).

TWEE MERKWAARDIGE CIJFERS TER OVERPEINZING.

Onze bond beleefde in 1920 donkere tijden. Het maandblad zat, wat men noemt: „aan den grond”; wij kwamen uit met 8 pagina's, zonder omslag, de abonnementsprijs bedroeg f 4.80 per jaar, de oplage bedroeg slechts 200 exemplaren, is per jaar 2400 exemplaren.

Bovendien stonden wij bij onzen drukker „in het krijt” voor niet minder dan f 1300.—.

Door een krachtige reorganisatie, waaraan wijlen Vervloet en de 2de Voorzitter van onzen bond, de heer Van Baalen intensief medewerkten, mocht ik, inmiddels benoemd als administrateur van „Het Damspel”, de voldoening smaken ons orgaan op te voeren van 200 tot 800 exemplaren per maand.

Dit laatste cijfer liep in de jaren na 1921 gestadig op, totdat met ingang van 1 Juli 1935 „Het Damspel” als weekblad verscheen met een oplage van 2500 exemplaren.

Binnen $\frac{3}{4}$ jaar is de oplage opgevoerd tot 3100 exemplaren, is per jaar 161.200.

Ach, had Vervloet dit mogen beleven!!

De verwachting, dat dit aantal tot boven 200.000 per jaar kan stijgen, getuigt geenszins van overdreven optimisme. Met een kleine contributieverhoging van slechts twintig centen per jaar kan ons weekblad op kunstdrukpapier en met stevigen omslag verschijnen. Hiermede zou dan aan den wensch van de lezers voldaan zijn. Ik schrijf opzettelijk de lezers, hoewel ik meen, dat dit niet de lezers zijn, die de jaren 1918 enz. hebben meegemaakt. Een eenvoudig rekensommetje toont aan, dat men voor $3\frac{1}{2}$ cent per week ook te veel kan eischen. Bedenke men verder, dat alle functionarissen, gedreven door liefde voor ons spel, zeer veel voor ons orgaan doen en bespare men ons onredelijke critiek.

Misschien mag dit artikel ertoe bijdragen den band tusschen onze bondsleden en ons weekblad nog hechter te maken, tot heil van ons mooie damspel.

De Administrateur „Het Damspel”:

J. W. VAN DARTELEN.

HEEMSTEDE, 25 Februari 1936.

EEN STUKJE GESCHIEDENIS

van J. DE HAAS.

Twee en veertig jaar geleden bij Kornert in de Pool te Rotterdam zijn de drie grooten bijeen, n.l. C. G. Vervloet, Constant Stams en J. Blankenaar. Zij zijn daar als gastheeren om den grooten Franschen dammer Lerlereq te ontvangen.

Het is het eerste bezoek van één der kundigsten onder de Fransche dammers aan ons land. Toen werd de grondslag gelegd van het contact tusschen de Franschen en ons, dat later van zoo'n groote beteekenis voor ons spel werd.

In hetzelfde jaar heeft de eerste belangrijke kamp om het kampioenschap van Nederland plaats, die gewonnen werd door den werktuigkundige J. B. v. Vught te Amsterdam, op 79-jarigen leeftijd.

Twee jaren later heeft wederom een kamp plaats, die eveneens door v. Vught gewonnen werd.

Deze wedstrijden werden geleid door het genoemde driemanschap; er bestond geen organisatie.

In 1899 wordt Constant gesticht, een jaar later het V.A.D. Beide vereenigingen propageeren op voortreffelijke wijze het damspel. De eerste groote match kon tot stand tusschen Dr. Weiss, den Wereldkampioen en schrijver dezes.

In 1906 geeft het V.A.D. een belangrijk tijdschrift uit, dat van grooten invloed blijkt te zijn voor de ontwikkeling van het damspel. Door dit tijdschrift wordt een aantal jongeren geïnspireerd de problematiek te beoefenen en tot hooger en bloei te brengen. Terecht spreekt Dr. de Geus, onze huidige kundige probleem-redacteur, van de „beroemde Oude Garde”. Het is een lust om te zien hoe het damspel gepopulariseerd wordt.

De eerste krachten uit het V.A.D. en Constant geven overal séances en stichten clubs. In Maart 1906 heeft de stichting plaats van den Nationalen Dambond. In het Brongebouw te Haarlem heeft bij deze gelegenheid een wedstrijd plaats, waaraan een honderd-tal dammers deelnamen. Dit was een mijlpaal in de geschiedenis van het damspel.

In October 1909 wordt het tijdschrift van het V.A.D. Bondsorgaan. Deze datum blijft voor de Oude Garde onvergetelijk. Niet graag wilden zij afstand doen van het door hen gestichte tijdschrift. Zoowel Battenfeld als schrijver dezes hebben al hun invloed aangewend om de V.A.D.'ers te overtuigen hun tijdschrift aan den Bond af te staan.

De ontwikkeling van het damspel gaat daarna met groote sprongen vooruit, mede doordat behalve de Nationale Dambond ook de Nederlandsche Dambond bestond. De strijd tusschen die twee bonden om zooveel mogelijk leden te verwerven, had ten minste dit goede gevolg, dat er een groote actie was om het spel te populariseeren.

Uit den aard der zaak kon deze toestand niet blijven bestaan, zoodat de plannen rijpten om een fusie tot stand te brengen.

1911 is een gedenkwaardig jaar, in April worden beide Bonden één. Van dien tijd af is er slechts één organisatie, n.l. De Nederlandsche Dambond, die alles omvat wat op damgebied bestond.

Een jaar later heeft te Rotterdam een groote Internationale wedstrijd plaats om het wereldkampioenschap. De titel wordt behaald door Herman Hoogland Jr., hoewel deze slechts 20 jaar is. Met een forschen ruk had Nederland zich aan de spits geplaatst van de internationale dambeweging.

Door het uitbreken van den grooten wereldoorlog in 1914 was het internationale contact verbroken en pas in 1925 heeft te Parijs een nieuwe internationale wedstrijd plaats, waarin het den Franschman Bizot gelukte den titel van wereldkampioen te behalen.

In 1928 verovert B. Springer het wereldkampioenschap in den belangrijken wedstrijd, gehouden te Amsterdam.

Door een verkeerde interpretatie van een artikel betreffende de Intern. kampioenschappen, ontstaat er eenig verschil en Springer doet na eenige jaren vrijwillig afstand van zijn titel.

Versch in ons geheugen liggen de kampen tusschen Raichenbach-Keller en Vos. In beide matches won de jeugdige Franschman zonder een partij te verliezen.

Wij schrijven nu 1936 en ben ik getuige er van, dat meer dan duizend menschen aanwezig zijn in den Haag bij één der partijen Raichenbach-Vos.

Welk een belangstelling voor ons mooie spel. Overal in de kleinere plaatsen is de belangstelling enorm. Autoriteiten zijn aanwezig om den eersten zet te doen. Per radio wordt de stand der partijen bekend gemaakt, duizenden in den lande volgen op deze wijze de partijen.

Geen courant van eenige beteekenis of ze geeft dagelijks de partijen met analyse. En als ik dat alles aanschouw, dan gaan mijn gedachten terug naar den tijd, toen ik vergeefs trachtte, 35 jaar geleden, een berichtje over dammen te plaatsen in een Amsterdamsch Dagblad. De Hoofdredacteur weigerde met den uitroep: „Er is toch geen belangstelling voor dammen.“ En nu: de dagbladen stellen prijzen beschikbaar. Er zijn couranten, die wedstrijden organiseren.

Ministers en Wethouders wijzen op de opvoedkundige beteekenis van denkspelen. Te Deventer worden wedstrijden gehouden onder de schoolkinderen.

Welk een vreugde dit te kunnen aanschouwen! Ik ben vergroeid met de Nederlandsche Dambeweging en geloof de eenige actief-overgeblevene te zijn van hen, die 40 jaar geleden begonnen het damspel te propageeren.

Mijn medestrijders zijn allen heengegaan. Soms voel ik mij als een eenzame. En toch weer niet, als ik te midden van het bruisende damleven verkeer.

De jongeren zetten het werk van de ouderen voort. Het corps van werkers is grooter geworden. Niet altijd kunnen de jongeren de ouderen begrijpen, evenmin de ouderen de jongeren, echter hebben ze een gemeenschappelijk ideaal: „Het Damspel“.

Moge bewaarheid worden wat ik bij de stichting van den Bond voorspelde: „Het damspel moet het nationale spel worden“. Dit is de beste wensch, dien ik kan uiten bij ons jubileumjaar.

Jongeren aan het werk!

J. DE HAAS.

SCHEVENINGEN, Februari 1936.

=====

WAT IS HET DOEL VAN DEN BOND?

Bij de herdenking van het vijf en twintig jarig jubileum, komt ons onwillekeurig in de gedachte, wat voor een kwart eeuw bij de oprichting van den Bond, in den hoeksteen der statuare regelen is ingebijtd, n.l. doel van den Bond is: **het damspel te behartigen.**

Thans, nu wij overzien kunnen, hoeveel de Bond gedurende zijn bestaan heeft kunnen bereiken, mogen wij toch wel vaststellen, dat ons spel gedurende al dien tijd in den Bond den waren Behartiger gevonden heeft.

Onze Bond heeft in de vijfjarige periode, die er aan zijne stichting vooraf ging, twee voorloopers gehad. In Nederland waren twee Dambonden, en zonder overdrijving kan ook van deze getuigd worden: twee Behartigers, want beiden — de groote

zoowel als de kleine — streden om het hardst ter bereiking van het voor oogen gestelde doel, n.l. „de belangen van het damspel te behartigen”. En merkwaardig, vaak werd beweerd, dat juist in die dagen van strijd en tweedracht, het zaad met volle handen is uitgestrooid, waarvan in latere tijden de vruchten kwamen.

Wanneer wij terug blikken naar de dagen van 1911 en maken eene vergelijking met wat thans in den Bond gegroeid is, dan ligt de conclusie voor de hand, dat de mannen, die vijf en twintig jaren ons schip hebben bestuurd, trouw zijn gebleven aan den bij den aanvang gekozen doelstelling: **het damspel te behartigen.**

Vér boven deze allen uit rijst de eerbiedwaardige figuur van onzen eersten president, wijlen C. G. Vervloet, die zijn hart aan spel en Bond verpandde. Voor het onuitsprekelijk vele, dat deze eminente pionier voor de dambeweging deed, past vooral in deze dagen, nog een eerbiedig saluut!

De liefde, die onze voortrekkers koesterden voor ons spel, was altijd afgespiegeld te zien in het bezielend beleid van onzen Bond.

Indien in de komende tijden, de bloei en groei het zelfde tempo zou mogen behouden, zooals dit in het afgeloopen tijdperk was, dan mogen we ons gelukkig prijzen.

Evenwel, het kan!

Maar dan als eerste eisch, dat al wat damt in Nederland zich scharen zal onder de vanen van onzen Bond.

Voor een steeds krachtiger wordenden Bond werke een ieder mede en drage het zijne er toe bij, elk op zijn eigen wijze: „de belangen te behartigen” van ons zonnige damspel.

Zóó, maar dan ook zóó alleen, kunnen we zonder schroom de toekomst tegemoet gaan!

De toekomst van ons mooie spel, hetwelk om zijn schoonheid en diepzinnigheid door geen spel ter wereld kan overtroffen worden.

H. HOOGLAND Jr.

EEN BEROEP OP ALLEN.

In de jaarvergadering van Mei 1935 werd besloten het zilveren bestaan van den Nederlandschen Dambond op eenigszins feestelijke wijze te herdenken, rekening houdend met den last der tijden, die zeer zeker ook op de vereenigingen drukt.

Het is het feestcomité mogen gelukken een programma samen te stellen, dat gezien de financieele basis, welke in het vooruitzicht werd gesteld, er zijn mag. Als voorzitter van dit comité voel ik mij gedrongen, vanaf deze plaats een hartelijk woord van dank te richten tot alle leden, voor de wijze, waarop zij zich van hun taak hebben gekweten.

Ik weet, dat ieder hunner zich gelukkig heeft geacht een steentje te hebben kunnen bijdragen aan het welslagen van het 25-jarig bestaansfeest van den Bond. En ik weet ook, dat er door de geheele Commissie hard is gewerkt om met een goed gekozen programma voor den dag te komen.

1936 is een zeer belangrijk jaar in de geschiedenis van den Nederlandschen Dambond, n.l. door zijn 25-jarig bestaan, welk feit door het geheele land op spontane wijze wordt meegevierd en door de in Januari gehouden wedstrijden om het wereldkampioenschap. Deze vooral hebben overal in ons land een dam-enthousiasme gekweekt, zooals de Bond nog nooit heeft beleefd, terwijl deze het aantal leden hebben doen stijgen tot een tot nog toe ongekende hoogte.

Waar de Nederlandsche Dambond onder zulke gunstige omstandigheden zijn zilveren bestaansfeest viert, veroorloof ik mij een beroep te doen op alle vereenigingen om het jubeljaar 1936 te doen staan in het teeken van algeheele samenwerking.

Dit is de mooiste feestgave, welke wij de jubileerende organisatie kunnen aanbieden.

Laat deze samenwerking het fundament zijn, waarop de Nederlandsche Dambond zijn tweede kwarteeuw van bestaan zal gaan opbouwen. Eendracht maakt Macht.

J. H. WILLEMS,

Voorzitter van het Feestcomité.

BREDA, Maart 1936.

PARTIJ ANALYSES.

Redacteur: B. Springer,
Wingerdstraat 26, Den Haag.

Hieronder de 20e en laatste partij (Nr. 528) uit de match om het wereldkampioenschap, gespeeld te Amsterdam, tusschen J. H. Vos (Wit) en M. Raichenbach.

J. H. Vos.

M. Raichenbach.

1. 32—28, 18—23; 2. 33—29, 23 x 32; 3. 37 x 28, 19—24; 4. 39—33, 14—19; 5. 44—39, 20—25; 6. 29 x 20, 25 x 14; 7. 41—37, 12—18; 8. 46—41, 7—12; 9. 37—32, 18—23; alles het bekende recept en komt men thans weer in de klassieke banen.

10. 41—37, 12—18; 11. 31—27, 15—20; 12. 37—31, 17—21; waarschijnlijk gespeeld met het plan op 13. 31—26 te laten volgen 11—17, 17—22 enz., om tempi te winnen. 13. 34—30, wil bovenaangegeven manoeuvre van Zwart niet toestaan en verkiest Zwart op 26 te laten komen. 13. —, 21—26; 14. 30—25, 26 x 37; 15. 42 x 31, 1—7; 16. 40—34, 7—12; 17. 45—40, 12—17; 18. 50—45, 17—21; 19. 47—42, zie aantekening bij den 13en zet van Wit. 19. —, 21—26; 20. 49—44, 26 x 37; 21. 42 x 31, 10—15; 22. 34—29. Gaat thans zijn zeer krachtig opgestelde rechtervleugel in actie brengen en Zwart het centrum ontnemen. 22. —, 23 x 34; 23. 39 x 30, beter dan 40 x 29, daar Zwart dan slechts in zijn ontwikkeling geholpen zou worden door het antwoord 23. —, 20—24; 24. —, 29 x 20, waarmee Zwart zijn topzwaren langen vleugel ontlast. Zwart moet thans oppassen om nadeel te ontgaan.

23. —, 20—24; natuurlijk was direct 18—23 niet mogelijk wegens Wit 30—24 enz. Het is echter zeer de vraag of 4—10 hier niet sterker is dan den tekstzet. 24. 40—34, 8—12; 25. 44—40, 18—23; 26. 34—29. Dit is natuurlijk de consequentie van het voorafgaande speelplan. Zwart moet van het centrum worden afgehouden, daar Wit anders met zijn uitgeschoven linkervleugel in moeilijkheden komt. 26. —, 23 x 34; 27. 40 x 20, 15 x 24; 28. 45—40, 5—10; 29. 40—34, 2—8; 30. 43—39.

Veel sterker dan direct 34—29. Zwart staat thans voor een lastige keus. Op 12—18 kan Wit zeer sterk met 27—22, 32 x 21 en 31 x 22 voorzetten. 30. —, 12—17; wel de beste. Thans moet Wit rekening houden met de dreiging 31. —, 24—29; (32. 33 x 24, op 34 x 23 volgt 17—22 enz); 32. —, 16—21; 33. —, 8—12 en 34. —, 13 x 44. 31. 34—29. In verband met boven aangegeven dreiging is de tekstzet wel gedwongen daar ook 31. 27—22 niet mogelijk is wegens Zwart 31. —, 19—23 enz. met schijfwinst. 31. —, 17—21. De thans volgende twee om twee van Zwart is vrijwel gedwongen, daar Wit nog driemaal over veld 29 kan aan-

vallen en Zwart slechts tweemaal kan dekken. 32. 29 x 20, 19—23; 33. 28 x 19, 13 x 15; 34. 31—26. Het is zeer de vraag of dit de sterkste voortzetting is, daar Zwart thans door 15—20—24 enz. het centrum kan heroveren. Mij lijkt hier 48—42 aangewezen, daar de opsluiting door 21—26 niet te vrezen is. Vervolgens kan Wit dan door 30—24, 33—29 enz. een zéér voordeelige stelling veroveren.

34. —, 15—20; 35. 26 x 17, 11 x 31; 36. 36 x 27, 9—13?? Blijkbaar durft Zwart nu 20—24 niet meer aan. Toch is deze voortzetting de sterkste, daar, na den tekstzet Zwart zeer slecht spel krijgt. Na 20—24 enz. krijgt Zwart ongeveer gelijk spel, bijv.

36. —, 20—24; 37. 30 x 19, 14 x 23; 38. 39—34, 6—11; 39. 27—22, (A) 9—13!!; 40. 35—30, (of?) op 33—29 volgt 11—17, enz. met winst voor Zwart. 40. —, 8—12; en Zwart heeft tenminste gelijk spel door de dreiging 12—17 enz.

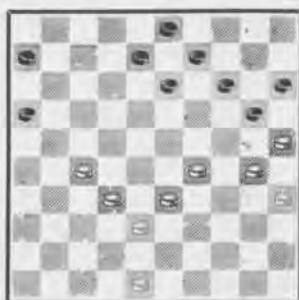
A) 39. 35—30, 11—17; 40. 30—24, 8—12; 41. 33—28, 9—14; 42. 28 x 19, 14 x 23; 43. 38—33, 3—9; 44. 25—20, 12—18; 45. 33—28, 10—14; 46. 28 x 10, 4 x 15; 47. 34—29, (of?) 17—22; 48. 29—23, (of?) 22 x 31; 49. 23 x 12, 31—36; 50. 12—7, 36—41; en Zwart maakt remise. Deze variant is nog de gunstigste voor Wit, doch ook dat geeft maar remise.

37. 33—29, natuurlijk. Thans wordt de afruil 20—24 belet en vanaf dit moment krijgt Wit zéér goed spel. 37. —, 4—9; 38. 39—33, 10—15; 39. 32—28??

Het belangrijkste moment in deze partij: de tekstzet is van twijfelachtige waarde. Als men deze stelling objectief bekijkt is het duidelijk, dat het op dit moment zeer moeilijk, zoo niet onmogelijk is, te bepalen of 32 of 33—28 hier gespeeld moet worden. Deze moeilijkheid werd tijdens de partij direct door mij gesignaleerd en gaf ik hier dan ook aan 48—42, om 32 of 33—28 in petto te houden.

Bij analyse blijkt 48—42 niet alleen sterker te zijn, doch zelfs een vrij gemakkelijke en snelle winst te brengen, bijv. 39. 48—42, 6—11; (A.B.) 40. 42—37, 11—17; 41. 37—31, 13—18; 42. 31—26, 8—12; (C.D.) 43. 27—21, 16 x 27; 44. 32 x 21, 9—13; (E.F.) 45. 33—28, 3—9; (G.H.I.) 46. 21—16!!; 13—19; (gedw. daar op 18—22 Wit door

Stand na Zwart 38. —, 10—15;

38—32 wint); 47. 29—23, 18 x 29; 48. 28—22, 17 x 28; 49. 30—24, 19 x 30; 50. 35 x 22, 20—24; 51. 16—11, en Wit wint vrij gemakkelijk dit eindspel.

I) 45. —, 18—22; 46. 38—32, 22 x 24; 47. 30 x 8 en Wit wint.

H) 45. —, 3—8; 46. 38—32, 18—22; (gedw. want op 13—19 volgt 32—27 en 30—24 met winst). 47. 29—23, 22 x 33; 48. 32—28, 33 x 22; 49. 23—18, 12 x 23; 50. 21 x 3, en Wit wint.

G) 45. —, 13—19; 46. 29—23, 18 x 29; 47. 28—22, 17 x 28; 48. 30—24, 19 x 30; 49. 25 x 32, 20—24; 50. 21—17, 12 x 21; 51. 26 x 17, 14—20; 52. 17—12, 24—30; 53. 35 x 24, 20 x 29; 54. 12—7, 29—34; 55. 7—1, 34—39; 56. 1—6, en Wit wint. Een fraaie variant.

F) 44. —, 17—22; 45. 38—32, 22—27; (gedw.) 46. 21—17, 27 x 38; 47. 33 x 12, 12 x 21; 48. 26 x 17 en wint.

E) 44. —, 18—22; (op 3—8 of 9—13 vervalt het spel in reeds aangegeven varianten). 45. 29—23!!; 9—13; (gedw. want op 12—18 slaat Wit 23 x 12 en schijf 21 loopt naar dam); 46. 23—18, 12 x 23; 47. 21 x 12, 28—23; (of?) 22. 33—29, en Wit wint gemakkelijk.

D) 42. —, 17—22; 43. 27—21, 16 x 27; 44. 32 x 21, 8—12; (gedw.) 45. 38—32, en Wit wint.

C) 42. —, 18—22; 43. 27 x 18, 8—13; 44. 18—12, 17 x 8; 45. 33—28, 13—18; (a) 46. 32—27, 9—13; 47. 26—21, 13—19; (op 8—12 volgt 28—22 met winststand); 48. 30—24!!; 19 x 30; 49. 35 x 24, 3—9; (op 8—12 volgt 28—22 en op 8—13 volgt 28—23); 50. 21—17, 8 of 9—13; 51. 28—23, en wint gemakkelijk.

a) 45. —, 8—12; 46. 26—21, 16 x 27; 47. 32 x 21, 13—18; 48. 38—32, 9—13; 49. 32—27, 13—19; (gedw. want op 3—8 of 9 wint Wit door 28—22); 50. 28—22 en wint eveneens.

B) 39. —, 8—12; 40. 42—37, 12—18; 41. 37—31, dreigt 28—23 en na 18—22 x 22; 32—27 enz. met winst. 41. —, 3—8; (dus gedw.) 42. 28—23, 8—12; (gedw. want op 18—22 x 22; volgt Wit 23—19 enz. wederom met winst). 43. 30—24, en wint daar er tegen de dreiging 23—19 enz. geen verdediging meer is.

A) 39. —, 13—18; 40. 42—37, 9—13; 41. 37—31, 8—12; 42. 31—26, 6—11; 43. 33—28, 3—8; 44. 27—21!, 16 x 27; 44. 32 x 21, 11—16; (a) 45. 21—17, 12 x 21; 46. 26 x 17, 13—19; (b) 47. 29—23, 18 x 29; 48. 30—24, 19 x 30; 49. 25 x 23, 20—24; 50. 23—18, 14—20; 51. 28—23 en Wit heeft een gewonnen eindspel.

b) 46. —, 18—22; 47. 38—32, 22 x 24; 48. 30 x 10, 15 x 4; 49. 25 x 14, 13—18; (gedw.) 50. 35—30, 18—23; 51. 30—24 en Wit wint.

a) 44. —, 13—19; (op 11—17 volgt hetzelfde spel als in var. H) 45. 38—32, 8—13; (of?) 46. 32—27, 11—16 of 17; 47. 30—24, 19 x 30; 48. 35 x 24, en wederom wint Wit.

Wij mogen dus gerust constateeren, dat Zwart bij den 39en zet strategisch absoluut geslagen was.

39. —, 6—11; 40. 48—42, 11—17; 41. 27—22. Deze zet is vrijwel gedwongen om tenminste nog kansen te behouden, daar er, na 41. 42—37 niet veel meer aan de hand is, bijv.: 41. 42—37, 13—18!; 42. 37—32, (of?) 8—12; 43. 30—24, (of?) 9—13; 44. 28—23, (of?) 14—19!; 45. 23 x 14, 20 x 9; 46. 32—28, 17—21; 47. 38—32, 12—17; 48. 24—20, (of?) 15 x 24; 49. 29 x 20, 9—14; 50. 20 x 9, 13 x 4; met een vrijwel gelijkwaardig eindspel. 41. —, 8—12; 42. 22 x 11, 16 x 7; 43. 42—37, 12—17; 44. 30—24, 13—18. Dat Zwart nu weer héél wat beter spel heeft gekregen is gemakkelijk te constateeren. 45. 28—23, 18—22; 46. 24—19. Er is thans geen betere voortzetting meer te vinden voor Wit. 46. —, 7—11; 47. 19 x 10, 15 x 4; 48. 25 x 14, 9 x 20; 49.

35—30, 20—25; 50. 30—24, 3—8. Vanaf den 39en zet speelt Zwart zéér goed en heeft zich thans reeds voor een belangrijk deel hersteld. 51. 23—19. Er is niet anders. 51. —, 4—10. Voorloopig is nu de witte aanval tot staan gebracht en kan Zwart een tegenaanval ondernemen. 52. 38—32, 11—16; 53. 33—28. Misschien was 32—28 iets sterker, echter ook dan zal Zwart vrij gemakkelijk remise kunnen maken. 53. —, 22 x 33; 54. 29 x 38. Wel houden de twee witte stukken 19 en 24 thans 3 zwarte vast, doch daar staat tegenover, dat de schijven 16 en 17 strategisch héél gunstig staan opgesteld tegenover de 3 witte 32, 37 en 38, zoodat men hier van een vrijwel gelijkwaardig eindspel kan spreken.

54. —, 17—22! Natuurlijk. 55. 37—31, de beste. 55. —, 16—21; 56. 31—26, 22—27!; 57. 26 x 17, 27—31; 58. 17—11, 31—36; 59. 11—6, 36—41; 60. 6—1, 25—30!! Forceert de remise. 61. 24 x 35, 41—47. Remise gegeven.

Aldus wist Raichenbach ongeslagen te blijven. Het vorige jaar, tegen Keller, in de laatste partij, heeft Raichenbach eveneens verloren gestaan en ontsprong, zelfs met een stuk achter, den dans.

Zou de Franschman op Zondag geboren zijn?

Of zou hij ongelukkig in de liefde zijn?

Natuurlijk blijft er een derde veronderstelling en die zou dan luiden: „Damt hij misschien sterker!”

B. Springer.

HOOGTEPUNTEN UIT DE GESCHIEDENIS VAN HET DAMSPEL.

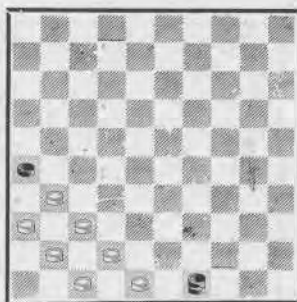

Elders in dit nummer zijn beschouwingen opgenomen aangaande den groei van onzen jubileerenden bond en de verbreiding van het damspel in Nederland.

Daarnaast lijkt het ons voor de lezers wel interessant en van voldoende belang eens na te gaan, welke vorderingen de techniek van ons spel in zijne theoretische en praktische beoefening in de laatste 25 jaar heeft gemaakt. De beschikbare ruimte dwingt ons echter tot groote beperking, waardoor onze bespreking niet op volledigheid aanspraak mag maken.

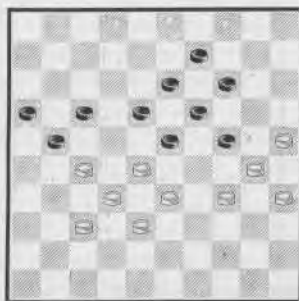
1912 was een zéér belangrijk jaar. De wereldkampioen Weiss, die voordien onverslaanbaar leek, werd door Molimard niet minder dan verpletterd. Met deze gebeurtenis werd het zoogenaamde „romantische tijdperk” feitelijk afgesloten en „de triomf der theorie” luidde een nieuwe periode in, n.l. die van het moderne positieospel.

Eug. Rissé.
Compositie van Weiss.

Wit speelt en wint.

Positiestudie van Molimard.

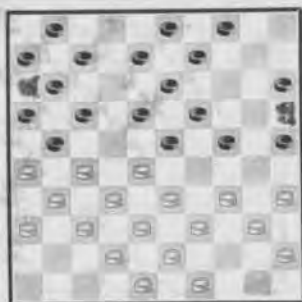

Oogenschijnlijk staat Wit slecht, omdat na den afruil 34—29, Zwart 24—29 en 18—22 laat volgen. In den diagramstand kan Wit echter spelen 27—22!, 18 x 27, 34—29, 23 x 34, 30 x 39, 27—31 (of?) 37 x 26, 17—22 (of?) 26 x 17, 22 x 11, 32—27!, 11—17 (of?) 27—22 en Wit wint een schijf!

In 1912 vond voorts te Rotterdam het Internationaal tournooi om het wereldkampioenschap plaats. Onze landgenooten De Haas en Hoogland, die beiden door voorafgaande matches met Weiss en Molimard een uitstekende training achter den rug hadden, wisten in dat tournooi prachtige successen te behalen. Hoogland legde zelfs beslag op den titel van wereldkampioen.

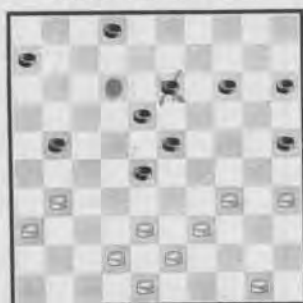
Deze resultaten waren een bevestiging van de superioriteit van het positieospel. Dat Hoogland niettemin ook het slagspel beheerschte blijkt uit onderstaande combinatie,

door hem uitgevoerd in een simultaan-
séance.

Wit speelde 28—22, 26 x 17, 34—29, 32 x 14, 39 x 19 enz. Een 11 zetten diepe combinatie, die 2 schijven winst oplevert.

Studie van de Haas.

38—33, 18—22 (of?) 33—29, 13—18, 31—27, 21 x 32, 39—33, 28 x 30, 35 x 24, 23 x 34, 24—20, 15 x 24, 43—38.

Naar het oordeel van niemand minder dan **Blankenaar** moet de **Haas** worden beschouwd als de grondlegger van het moderne wetenschappelijke damspel in Holland. met **Constant Stams** als geniale voorlooper.

In de nu volgende jaren gaat de techniek van het damspel met reuzenschreden vooruit.

De beroemde partij **Hoogland-de Haas** uit den wedstrijd om het kampioenschap van Nederland 1913 opende door de variant: 1. 33—28, 18—23; 2. 39—33, 12—18; 3. 44—39, 7—12; 4. 31—27, 20—24; 5. 37—31, 14—20; 6. 41—37, 10—14; 7. 34—29, 23 x 34; 8. 40 x 29, 17—22; 9. 18 x 27; 12 x 21; 10. 27—22, 18 x 27; 11. 31 x 22 geheel nieuwe perspectieven.

De partij veroorzaakte als het ware een opschudding in de damwereld, doordat vele

van de bestaande damwetten hierdoor kwamen te vervallen.

Bij het verschijnen van het belangrijke boek van **Springer** en **de Jongh** in 1921 kon men een blik in het verleden werpen en met verbazing aanschouwen hoeveel nieuwe ideeën in een betrekkelijk kort tijdsbestek naar voren waren gekomen. De plaatsruimte ontbreekt ons om hierop meer uitvoerig in te gaan en wij volstaan daarom met de aandacht te vestigen op de gewijzigde inzichten in de Hollandsche opening, t.w.: **Hoogland-variant**, **variant-Molimard**, **Utrecht-variant**, **Springer-variant**, **systeem-de Haas**, **partie-Bonnard** enz. enz.

De tijd staat niet stil en de techniek van ons spel maakt ook na 1921 nieuwe vorderingen.

De belangrijke damwerken zijn weerspiegelingen van de praktijk in hun tijd en zoo bevat het in 1925 van **Damme** verschenen werk „Zwart-Wit” wederom de resultaten van de onderzoekingen tot 1925.

Ook bij dit jaar houdt de vooruitgang geen halt. Nieuwe ideeën breken baan, vondsten worden gedaan op het gebied van de openingen, het middenspel, het eindspel, de problematiek.

Het is een voortdurende worsteling, een streven naar hooger, naar vervolmaking.

Als een film trekken bij het schrijven dezer regelen aan ons, die den ontwikkelingsgang van 1912 af hebben meegemaakt en mee doorleefd, de belangrijkste gebeurtenissen op de 100 velden aan ons oog voorbij. Eenige momenten uit die film mogen tenslotte in diagrammen worden vastgelegd.

1915.

I. Presburg.

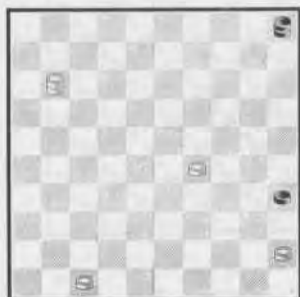
Wit speelt en maakt remise.

De eersteling van een belangrijke reeks studies op dit gebied.

1915.

De eerste „sneeuwvlok” van den blinden dammer **Olsen**. Een belangrijke serie studies van 1 dam + 3 schijven tegen 1 dam + 1 schijf.

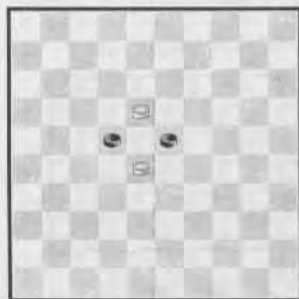
De sneeuwvlokken vormden een vervolgreeks van een eindspel op het idee, dat met „De rollende sneeuwbal” door Olsen was gelanceerd.

Wit speelt en wint.

1916.

Het beroemde „vierkantje” van v. d. Meer.

Zwart aan zet.

Op dit motief stelde ^{c. R. Gortmans} ~~v. d. Meer~~ een probleem samen, „waarschijnlijk het meest verrassende stukje, dat de problematiek in anderhalve eeuw heeft voortgebracht.”

De stand van bedoeld probleem is:

Zwart: 7, 8, 17, 18, 20, 23, 24 en dam op 12.

Wit: 26, 27, 29, 31/34 en dam op 36.

Wit speelt en wint.

1918.

Eén van de laatste scheppingen van den genialen Blankenaar.

Wit speelt en wint.

De Blankenaars vormen een onschatbaar studiemateriaal voor de bestudeering van de werkingssfeer van de dam en wanneer de dam passief, dan wel actief moet optreden. Deze principes zijn op onnavolgbare wijze belicht door den Blankenaar-kenner **de Haas**.

1922.

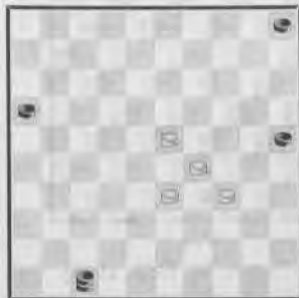
Hoogland opent nieuwe gezichtspunten ten aanzien van het eindspel in de praktijk, door de publicatie van zijn voorstel tot beperking van de remises. (regel: dammen slaan elkaar ook dwars en recht).

1924.

Springer ontpopt zich als een fenomenaal blindspeler.

Eindspel van **P. Schaaf**.

(Opgedragen aan „Constant” ter gelegenheid van 25-jarig bestaan).

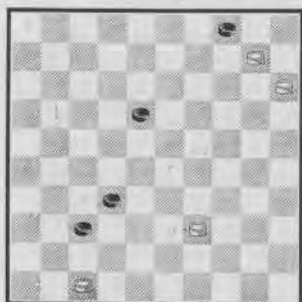

Wit speelt en maakt remise.

Eén van de vele „lastige”, doch praktische eindspelen van **Schaaf**, die onze litteratuur heeft verrijkt met prachtig studiemateriaal.

1925.

Fabre,

Vos.

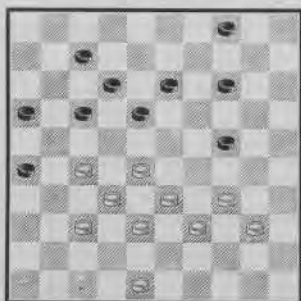
(Uit wedstrijd om wereldkampioenschap te Parijs).

Een staaltje van de vooruitgang in de techniek van ons spel. Beide spelers zagen in de partij dat 32—38 als volgt winst voor Wit opleverde: 10—5, 37—42, 39—33, 38 x 29, 47 x 38, 18—22, 5—37, 29—34 (op 22—27, 37—48 gew.), 37—31, 34—39 (op 22—28, 37—48, 34—40, 38—33 gew.), 31 x 9!! (anders wordt het remise!), 4 x 13, 38—33, 39 x 28, 15—10, 28—33, 10—4, 13—19, 4—10, 19—24, 10—15, 24—29, 15—20 gew.

Fabre speelde daarom in den diagramstand niet 32—38, doch 18—23. Na een schitterend eindspel wist Vos ook na deze voortzetting te winnen.

Nog een staaltje van verdieping van ons spel:

Damme.

Vos.

(uit Kamp. v. Ned. 1925)

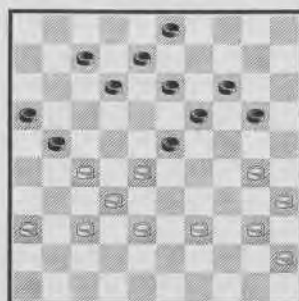
Wit speelde 40—35 en Zwart staat verloren!

Wij moeten volstaan met het vermelden van het partijverloop: 40—35, 4—9, 27—21, 16 x 27, 32 x 21, 7—11, 37—31, 26 x 37, 34—30, 17 x 26, 30 x 6 en Wit won.

1928.

Springer wordt wereldkampioen.

Springer.

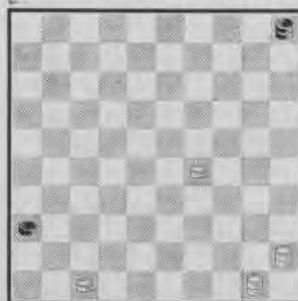

Molimard.

(uit Tournooi te A'dam 1928)

Zwart's laatste zet was 18—23. Wit dacht voordeel te behalen door 30—24 (20 x 29), 39—33, doch Zwart liet volgen: 3—9!, 33 x 24, 19 x 30, 28 x 10, 30—34, 40 x 29, 9—14 en wint.

Ontdekking van Scoupe.

Zwart aan zet.

In deze standaardpositie, die tot dusverre voor remise werd gehouden, ontdekte de Franschman **Scoupe** de winst.

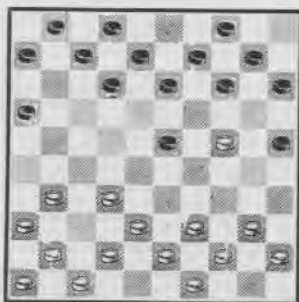
Wij moeten volstaan met het geven van de hoofdvariant: 5—14, 50—6, 14—10, 47—42, 10—4, 42—37, 4—15, 29—23, 15—10, 6—28, 10—15, 23—19, 15—38, 19—14, 38—43, 45—12 en Zwart is verloren.

Damme heeft zich verdienstelijk gemaakt door onderzoekingen op het gebied van de openingen en van partijstanden.

Van zijn studies over een variant van de Fransche opening mag navolgende spelgang niet onvermeld blijven. Commentaar moeten wij achterwege laten.

Van uit den aanvangsstand wordt gespeeld: 1. 34—30, 20—25; 2. 30—24, 19 x 30; 3. 35 x 24, 18—23; 4. 33—28, 14—19; 5. 40—35, 19 x 30; 6. 35 x 24, 17—22; 7. 28 x 17, 11 x 22; 8. 32—28, 22 x 33; 9. 39 x 19, 9—14; 10. 43—39, 14 x 23; 11. 45—40, 10—14; 12. 50—45, 5—10; 13. 48—43, 3—9; 14. 37—32.

Stand na 14. 37—32.

14. —, 7—11 (Een fijne afwachtende zet!)
 15. 41—37 (Wit loopt in de val). 15. —,
 14—19; 16. 40—35, 19 x 30; 17. 35 x 24,
 10—14; 18. 45—40, 14—19; 19. 40—35,
 19 x 30; 20. 35 x 24, 9—14; 21. 44—40,
 14—19; 22. 40—35, 19 x 30; 23. 35 x 24,
 4—9; 24. 49—44, 9—14; 25. 44—40, 14—
 19; 26. 40—35, 19 x 30; 27. 35 x 24, 13—19;
 28. 24 x 13, 8 x 19; 29. 39—34, 19—24;
 30. 38—33, 23—29; 31. 34 x 23, 12—18;
 32. 23 x 12, 11—17; 33. 12 x 21, 16 x 49!!
 Een inderdaad schitterende variant.

Wanneer wij de balans opmaken van de theoretische en praktische evolutie van het damspel, denken wij aan de belangrijke les, welke men uit de ontwikkeling van het spel gedurende de laatste jaren heeft kunnen putten, namelijk dat het positie- en combinatie- spel niet gescheiden kunnen worden. Er is een ineenvloeiing van deze spelprincipes ontstaan en de moderne wedstrijdsspeler dient beide te beheerschen.

Voorts herinneren wij ons het korte tijdperk van ongekenden bloei van het flankspel, dat vooral Keller in de perfectie wist te spelen.

Het ontbreken van diepte en variatie was oorzaak, dat deze speelwijze op den duur geen bevrediging schonk.

Zij, die den ontwikkelingsgang van het damspel steeds van dichtbij en met belangstelling hebben gevolgd, zagen hoe allerlei spelsystemen, onder den invloed der onderzoekingen een gewijzigde waardeering verkregen, b.v. de waarde van de hekstelling, de halve hekstelling, de kettingstelling, de klaverbladstand.

Zij konden vaststellen, dat de beteekenis van diverse velden op het bord, in het bijzonder van de ruiten 22 en 29, 24 en 27, 47 en 4 (flankspel), 48 en 3 (klassieke partij) belangrijke wijzigingen onderging.

In de laatste jaren vroegen de resultaten van de onderzoekingen der Sphinx-achtige Woldouby-stelling, alsmede het onder invloed van Raichenbach weder opkomende randspel bijzondere aandacht.

Al deze punten staan in het midden der belangstelling en verdienen elk voor zich een uitvoerige behandeling.

Bij deze simpele opsomming moeten wij het echter, in verband met de beschikbare ruimte, laten.

Wij hopen den belangstellenden lezer echter eenig inzicht te hebben gegeven in de vele en velerlei problemen, die in de afgelopen 25 jaren nader tot oplossing zijn gebracht.

W. C. J. POLMAN.

PROBLEMATIEK

Redacteur: Dr. G. DE GEUS.

DE MEESTERS DER PRACTIJK ALS PROBLEMISTEN. JUBILEUM-PARADE, VIERDE, VIJFDE EN ZESDE REEKS.

Hoezeer het ook in de bedoeling lag, in dit jubileum-nummer al onze erkende problemisten door een hunner composities te laten vertegenwoordigen, kon practisch aan dit voornemen geen gevolg worden gegeven. Het aantal ingezonden standen bleek daarvoor veel te groot. In totaal zouden ongeveer 150 problemisten de revue moeten passeeren en het was dus onmogelijk van allen tegelijk in één en hetzelfde nummer hun vraagstukken te plaatsen.

Om niettemin zooveel en zoo spoedig mogelijk alle inzendingen te kunnen verwerken, ben ik tot een splitsing in series moeten overgaan, waarbij telkens een tiental composities van verschillende auteurs worden gepubliceerd. Gelijktydig worden daarbij de

problemisten eenigermate geclassificeerd volgens capaciteiten, bekendheid en het aantal jaren, dat zij als zoodanig optreden. Men zal dit uit de reeds verschenen drie reeksen bemerkt hebben. Tevens wordt er naar gestreefd in deze series uitsluitend vraagstukken te geven met goede aanvangposities, zooveel mogelijk zonder dam.

Om bovenstaande redenen was een verdeeling in reeksen dus noodzakelijk. Toen kwam de moeilijkheid: welke problemisten moeten nu in het jubileum-nummer komen? Hoewel de een beter componist is dan de ander, evengoed als de een beter speler is dan de ander, bezitten allen dezelfde animo voor ons spel en de problematiek. Velen van hen, die beschouwd moeten worden als goede, hoewel geen uitblinkende problemisten, hebben vaak méér medewerking aan ons blad verleend dan sommige der „groote” problemisten. Om deze en andere redenen leek het mij niet billijk de eene groep de voorkeur boven de andere te geven en daarom besloten wij om ditmaal in ons jubileum-nummer **niet** het werk der **problemisten** op te nemen, hoezeer ook gewaardeerd, doch dat van de groote **partij-spelers**, die zich tevens als probleem-constructeurs een goed klinkenden naam wisten te maken. Het zijn dus ook problemisten, doch in het partij-spiel ontwikkelen zij hun grootste capaciteiten. Hierin ligt de uitleg opgesloten, waarom de overige meesters als Vos, Keller, Rustenburg, enz. niet in deze groep vertegenwoordigd zijn. Deze bewegen zich namelijk niet op problematiek terrein.

De plaatsruimte staat niet toe uitvoerig mede te deelen, hetgeen elk dezer dammeesters op probleem-gebied gepresteerd heeft. In het kort zal ik echter toch hun werk toelichten. Alvorens daartoe echter over te gaan, voldoe ik gaarne aan het verzoek van den heer van Dam, om zijn welgemeende felicitaties, als oud-probleemredacteur van ons blad, over te brengen, ter gelegenheid van dit 25-jarig jubileum van onzen Ned. Dambond, en het 30-jarig bestaan van „Het Damspel”, waarin aan de problematiek steeds een zoo groote waarde en plaats is toegekend en ingeruimd.

In verband hiermede biedt de heer van Dam het onderstaande, varianten-rijke analyse-vraagstuk als hulde en dankbetuiging ter oplossing aan.

Hoewel toevallig, is het toch verheugend, dat juist in ons Jubileum-nummer tevens het 3000ste probleem wordt gepubliceerd en... dat wij daarvoor een nieuw, speciaal hiervoor geconstrueerd geestes-product konden bestemmen van den man, die gedurende tien jaar als

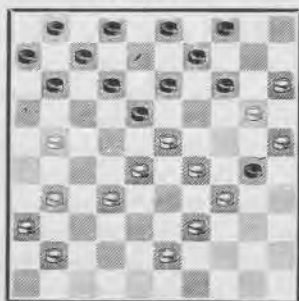
probleem-redacteur van ons bondsblad de problematiek met groote liefde heeft gediend en daarvan den geweldigen vooruitgang kan bevorderen door de medewerking, die hij, van nagenoeg alle binnen- en buitenlandsche problemisten van naam, mocht ondervinden.

Daarenboven bewijst dit aantal van 3000 problemen, welk een zeldzame schat van probleem-composities in de verschenen jaargangen van „Het Damspel" is verzameld. En tevens welk een enorme controle-arbeid door de diverse probleemredacties in den loop dezer jaren is verricht. Als men weet, dat gemiddeld van ieder tiental ingezonden problemen er één voor plaatsing geschikt is, dan is het een eenvoudig rekensommetje om vast te stellen, dat daarvoor dus rond 30.000 vraagstukken op technische en aesthetische waarde werden onderzocht. Men beseft dan welk een hoeveelheid werk is verzet. Hetzelfde geldt natuurlijk in evenredigheid voor de taak der redacteurs van de andere rubrieken. En dat alles belangeloos uit liefde voor spel en bond.....

CONCOURS-PROBLEEM No. 3.

Volgno. 3000 van G20 van Dam.

Zwart: 13.

Wit: 14.

Lokzet en Spelstudie.

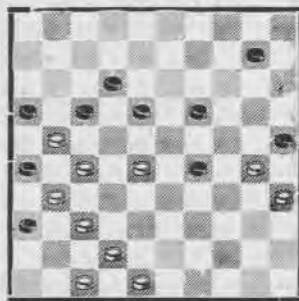
Opgedragen aan het vroegere en tegenwoordige Bestuur en aan alle leden, eereden en spelmeesters van den N.D.B., ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan:

1911 — 9 April — 1936.

DWANG-PROBLEEM No. 3001

van den Probleem-Redacteur.

Zwart: 10.

Wit: 10.

Wit forceert de winst.

Opgedragen aan de vroegere en tegenwoordige Redactie en Administratie en aan alle lezers, medewerkers en oplosers van „Het Damspel", ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan:

1906 — 10 Maart — 1936.

Voor No. 3000 gelden de volgende vragen: Kan wit zijn winstkansen, ontstaan door zijn materieel voordeel (14 tegen 13 sch.), behouden door zwart te verlokken tot een foutieve voortzetting, en welke is dan die lokzet? Wat is dus het beste spel voor wit en zwart? Welke zetten mogen niet gespeeld worden en waarom niet? Kan op 5 een zwarte schijf worden bijgeplaatst? Voor de min of meer volledig en correct uitgewerkte oplossing van dit Concours-probleem worden voor den algemeenen ladder-wedstrijd maximaal vier punten gegeven. Voor de goede en volledige oplossing van No. 3001 wordt, zooals gewoonlijk, één punt toegekend. No. 3000 geldt dus tevens voor den speciaal wedstrijd voor „Clubs en Meesters", waarvan de bijzonderheden, prijzen en deelnemings-voorwaarden uitvoerig zijn medegedeeld in het nummer van 9 Januari j.l.

Ieder rechtgeaard problemist en oplosser waardeert het ten zeerste, dat de partijspelers het belang en de waarde der problematiek voor het practische spel in het bijzonder en dat voor de propaganda in het algemeen, hebben erkend en er toe medewerkten, dat daarvoor ook in het bondsblad een zoo ruim mogelijke plaats is en blijft gereserveerd.

Dat deze opvatting juist is, wordt wel op schitterende wijze bewezen door de thans geplaatste problemen der groote binnen- en buitenlandsche dammeesters. Deze constructies toch sluiten zich zeer nauw aan het practisch spel aan, ja, zij zijn voor een deel daaraan ontleend en demonstreeren op niet te overtreffen manier hoe leerzaam de problematiek ook voor den partijspeler is.

De vraagstukken, die ditmaal worden gepubliceerd zijn in drie hoofdgroepen verdeeld. Allereerst een achttal schitterende composities van de Hollandsche, gevolgd door een achttal van de Fransche meesters. Voorts het werk van vier der voornaamste en bekendste nog levende en produceerende Fransche problemisten, met Ortigé als oudste, van wien reeds in de eerste jaargangen van ons blad composities voorkomen, daarop komt Dentrux en vervolgens de in de laatste jaren vermaard geworden Boissinot en Leygues. De heer Bouillon is de bekende wedstrijd-organisator, propagandist en redacteur van een der oudste probleem- en damrubrieken, n.l. in het Marseillaansche blad „Le Bavard”.

Tenslotte zijn van de drie voornaamste Belgische problemisten opgenomen de door hen verleden jaar met deze composities en in dezelfde volgorde gewonnen 1sten, 2den en 3den prijs in den problemisten-wedstrijd van den Belgischen Dambond (Jury: Marius Fabre).

Van het meerendeel dezer problemisten ontving ik voor ons jubileum-nummer speciale bijdragen, die echter, hoezeer ook voor publicatie geschikt, thans niet bij het karakter dezer speciale reeksen pasten, soms door dammen in de aanvangspositie of door andere redenen. Hierdoor was ik genoodzaakt deze inzendingen door andere problemen van dezelfde auteurs te vervangen, en daartoe heb ik uit oude Hollandsche en Fransche dambladen geput, die goeddeels slechts sporadisch nog te vinden zijn. De composities zullen dan ook aan minstens 90 % der lezers absoluut onbekend zijn. Alleen de nummers 2988 en 2990 heb ik ter wille der actualiteit overgenomen uit een der laatste nummers van het zoo uitstekend geredigeerde Fransche maandblad „La Revue Française du Jeu de Dames”, onder redactie van den heer A. Lecocq (83, Avenue Saint-Mandé, Paris, 12e). Abonnementsprijs slechts 27 francs.

Van de Hollandsche meesters heeft de heer de Haas reeds jaren geleden in een reeks artikelen de problemisten, aan de hand van tal van probleemvoorbeelden, aangespoord om de posities aan het partij-spel te doen aanpassen door middel van dwang-zetten en dergelijke. De oud-wereldkampioen Hoogland heeft in zijn jeugd talrijke problemen gepubliceerd. De oud-wereldkampioen Springer construeerde vele fraaie en leerzame studies en lokzetten. De grootmeester Herm. de Jongh vervaardigde slechts een betrekkelijk klein aantal problemen, doch heeft zich in den loop der jaren als een uitstekend probleemdeskundige doen kennen. De heeren Damme, W. Polman en Raman, de eerste en laatste oud-kampioenen van Nederland, bewogen zich eveneens op problematiek terrein. De heer Damme voornamelijk sinds jaren op het gebied der constructies van partij-combinaties. Evenzoo de heer Raman, die echter tevens reeds vele andere, zuivere „problemen” maakte. Onze hoofdredacteur, de heer Polman, heeft reeds een twintigtal jaren geleden talrijke mooie en leerzame vraagstukjes in ons blad en in „De Damschool” doen verschijnen. De heer de Graag tenslotte, evenals de heer Raman een der in de laatste jaren opgekomen dam-sterren, is tevens een ras-recht problemist, van wien reeds veel fraais in onze probleemrubriek, vooral ten tijde der redactie van den heer van Dam, is verschenen.

Over de beroemde oude Fransche grootmeesters Weiss, Fabre, Molimard en Bizot behoeft ik niet verder uit te wijden. Ieder dammer kent hun werk. Vooral Weiss en Fabre zijn geniale problemisten. Dammeester Bonnard is zeker niet minder bekend; aan hem dankten wij ruim tien jaar lang een door hem uitstekend geredigeerd Fransch maandblad, welke taak sedert een drietal jaren is overgenomen door den sympathieken, actieven en veelbelovenden heer Lecocq. Vervolgens Sonier, erkend sterk meester en schepper van verschillende ingenieuze probleempjes en motieven. Hij is ook de man, die de nieuwe notatie-methode uitdacht. Tenslotte de heeren Boissinot, Leygues, Dentrux en Ortigé. Vooral Boissinot is een uitstekend en all-round problemist. Leygues is vooral bekend door zijn fraaie spel-studies, Dentrux en Ortigé door menig mooi en moeilijk probleem.

En hiermede moet ik dit overzicht beëindigen. Het oplossen dezer meester-vraagstukken zal zonder eenigen twijfel ieder, hetzij problemist of speler, een groote voldoening geven. Alle vraagstukken gelden dan ook voor den algemeenen ladder-wedstrijd.

In de nos. 2979, 82, 84, 87, 88, 89, 90, 91, 94, 95 en 96 forceert wit minstens de winst van een schijf of anders der partij. In no. 2993 forceert wit de winst. In de nos. 2981, 86 en 92 verlost wit zwart tot een foutieve voortzetting, waarna wit wint. Voor elke goede, volledig uitgewerkte oplossing wordt één punt toegekend.

Aan de in dit nummer gepubliceerde 26 problemen is ter meerdere attractie ten slotte nog een **extra prijsvraag** verbonden.

Gevraagd wordt bij de inzending der oplossingen op te geven, welke van deze vraagstukken men **de vijf mooiste composities** vindt. Uit de meening van alle oplossers te samen blijkt dan vanzelf, welke problemen de meeste stemmen op zich vereenigen. Onder hen, wier meening hiermede in overeenstemming is of dit totaal resultaat het meest benadert, worden de volgende fraaie prijzen verdeeld, of eventueel verloot, indien er meerdere gelijkberechtigden zijn.

1ste prijs: Een wedstrijdklok of f 5.— in contanten.

2de prijs: Een kunstvoorwerp of f 3.— in contanten.

3de prijs: Een bedrag van f 2.— in contanten.

Bij de beoordeeling houde men ditmaal alleen met de volgende drie hoofd-factoren rekening:

de logica van den aanvangsstand;

de moeilijkheid der ontleding;

de schoonheid der constructie;

waaruit men dan gemakkelijk voor elk probleem zijn totaal-indruk kan bepalen.

Onder de problemisten dezer 26 vraagstukken worden daarenboven drie prijzen van dezelfde waarde verdeeld of verloot. De toekenning daarvan geschiedt echter niet naar aanleiding der vorenbedoelde beoordeeling, doch uitsluitend op basis van: „MOEILIJKHEID”. Aan den auteur van het vraagstuk, waarvan (geen of) het kleinste aantal volledig uitgewerkte goede oplossingen binnenkomt, wordt dan den éérsten prijs toegekend, en zoo vervolgens.

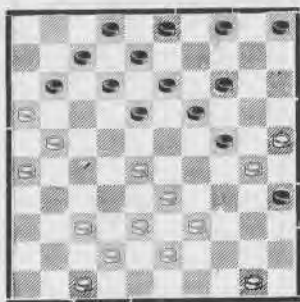
De oorspronkelijkheid blijft buiten beschouwing, daar men daartoe een groot aantal problemen, gepubliceerd gedurende een tijdsverloop van een honderdvijftig-tal jaren, moet kennen. Dit is alleen mogelijk, indien men de beschikking heeft over een nagenoeg complete dambibliotheek en zulks kan van den gemiddelden lezer-oplosser niet verwacht of verlangd worden.

In verband met de moeilijkheid van sommige dezer vraagstukken kunnen de oplossingen van alle in dit nummer gepubliceerde problemen tot uiterlijk 1 Juli a.s. worden ingezonden. Men kan dus thans in ééns een groot aantal punten voor den algemeenen ladder-wedstrijd verkrijgen. Men late deze bijzondere gelegenheid dus niet onbenut voorbij gaan. Het oplossen is loonend en... uiterst leerzaam. Ik wensch allen veel succes en genoegen.

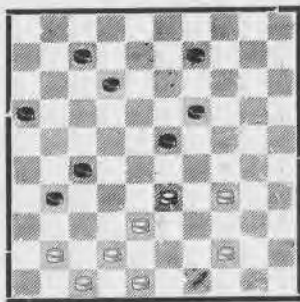
G. DE GEUS.

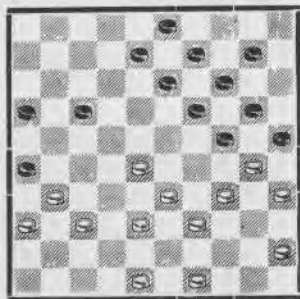
No. 2987. I. Weiss, Parijs.

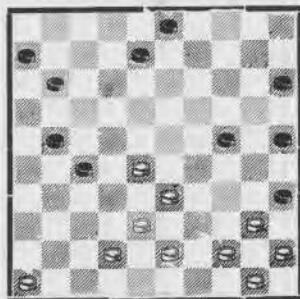
No. 2988. M. Raichenbach, Parijs.

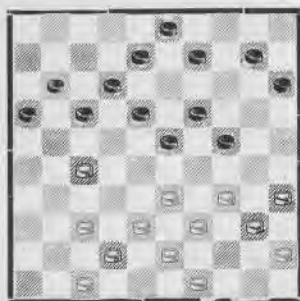
No. 2989. M. Fabre, Parijs.

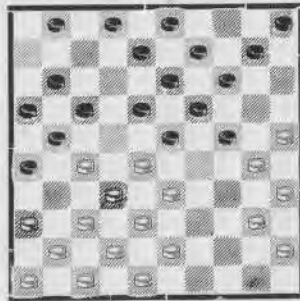
No. 2990. S. Bizot, Parijs.

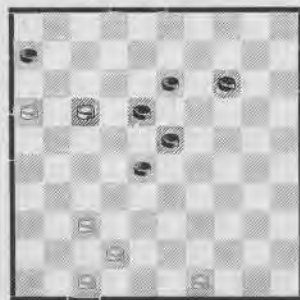
No. 2991. M. Bonnard, Lyon.

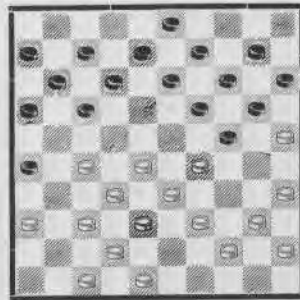
No. 2992. Dr. A. Molimard, Ambert.

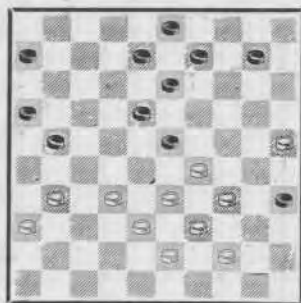
No. 2993. P. Sonier, Parijs.

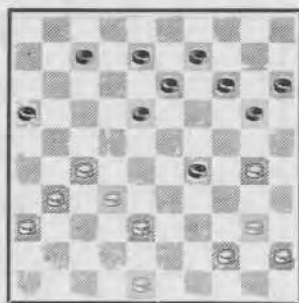
No. 2994. A. Lecocq, Parijs.

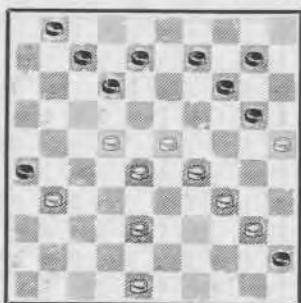
No. 2995. E. Boissinot, Vendée.

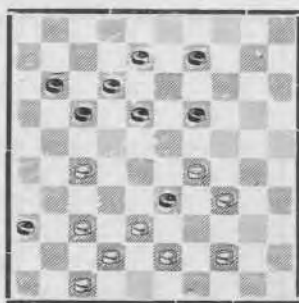
No. 2996. P. Leygues, Rouen.

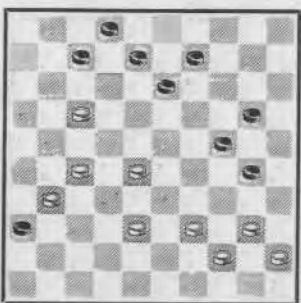
No. 2997. G. Dentrux, Lyon.

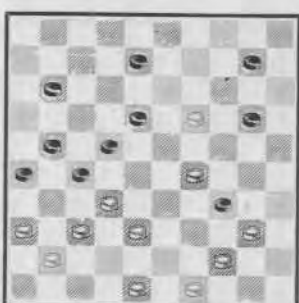
No. 2998. F. Bouillon, Marseille.

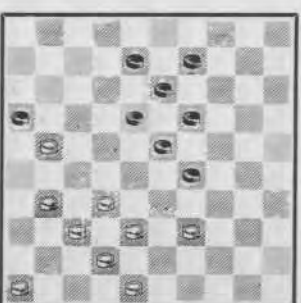
No. 2999. René Ortigé, Laroche.

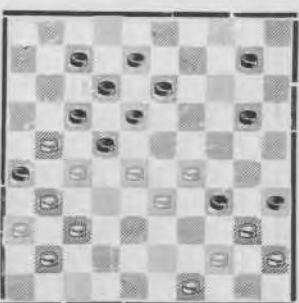
No. 3002. K. Bordon, Antwerpen.

No. 3003. René Ancion, Luik.

No. 3004. O. Baeke, Antwerpen.

VAN HIER EN DAAR.

Redacteur: P. D. de Graaf,
Amsterdam Z., Kuinderstraat 57 II.

ZEER BIJZONDERE PRIJS- VRAAG.

De lezers, die nooit een
probleem aankijken: op
zoek naar de oplossingen,
alle lezers, die wel een
probleem aankijken: op
zoek naar de auteurs.

Wat hierna volgt is feitelijk een beken-
tenis van het lief en leed van een probleem-
oplosser. Ieder oplosser kent de voldoening.

die het vinden van een oplossing met zich
brengt. Eveneens kent hij het gevoel van
wrevel als het niet lukken wil en alle dam-
mers kennen het oplossers-latijn, waarin de
volgende uitdrukkingen voorkomen:

1e. Een snert-probleem. 2e. Een kanjer.
3e. Een prachtstand. 4e. Een r...tstand.
5e. Ik had hem direct. 6e. Ik kan hem niet
vinden. 7e. Ik heb me blind zitten staren.
8e. Ik heb er avond aan avond op gezeten
en heb hem toen in de kachel gestopt. 9e.
Enz. enz. (vult U zelf maar in).

In onderstaande 7 problemen geef ik
slechts één bladzijde uit mijn oplossers-
ervaringen, met het doel om de talrijke
dammers, die nooit een probleem aankijken,
op te wekken dit thans wel eens te doen.

Voor het vinden van de oplossingen (vol-
ledig) wordt voor de lezers van H. D., die
op 1 April nog niet onder de oplossers
der problemen van den ladderwedstrijd
voorkomen, een prijs van f 2.50 beschikbaar
gesteld.

Voor de oplossers van den ladderwed-
strijd, waarvan verondersteld wordt, dat zij
de problematiek ook buiten H. D. volgen,
wordt eveneens een prijs van f 2.50 beschik-
baar gesteld voor het aanwijzen van de
auteurs van de navolgende 7 problemen.

De deelnemers aan den ladderwedstrijd
kunnen dus niet beide prijzen winnen. Van
den laatsten wedstrijd zijn eveneens uitge-
sloten: rubriek-redacteuren uit de dampers.

Het hoofddoel is dus om lezers van H.D.
aan te trekken tot de rubriek Problematiek
van H.D. in het bijzonder en van de pro-
blematiek in het algemeen. Voor de auteurs
een aansporing om hun problemen op hoog
peil te brengen. En ten slotte een aansporing
voor de rubriek-redacteuren in de dampers
om de eventueele eindspelen der gepublie-
ceerde problemen in de oplossingen te be-
trekken. Dit goede voorbeeld van Dr. de
Geus verhoogt de moeilijkheid van het
vinden der volledige oplossingen, maar is
o.i. van groote waarde voor de practische
kennis van het eindspel.

No. 1.

Zwart: 3, 7/10, 13, 14, 19, 20, 25, 29,
dam op 40.

Wit: 18, 22, 26, 31, 35, 37, 38, 41, 42,
44, 48.

Op dit probleem is van toepassing: Ik
kon hem niet vinden, kon ook de oplossing
nergens opdiepen en schreef dientengevolge
een brief aan den auteur. Dit is de roman-
tiek, want wij schrijven elkaar nog.

No. 2.

Zwart: 7, 12, 13, 14, 18, 20, 22, 24,
25, 35.

Wit: 29, 34, 37, 38, 39, 41, 45, 48, 49, 50.

Op dit probleem is van toepassing: Ik had

hem direct, maar niet het eindspel. Deze moeilijkheid ben ik later meermalen tegengekomen met alle gevolgen van dien.

No. 3.

Zwart: 3, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 18, 22, 23, 28.

Wit: 21, 24, 29, 30, 34, 35, 36, 38, 39, 42, 44, 47, 48.

Op dit probleem is van toepassing: Een prachtstand en mooie afwikkeling. Ik ontdekte, dat dit probleem zich leent voor toepasselijk geschenk aan elken dammer, die zich in het huwelijk begeeft. Men leze voor zwart: **Ook het huwelijk** = 13 schijven en voor wit: **Is een probleem** = 13 schijven. Beide problemen zijn niet eenvoudig op te lossen.

No. 4.

Zwart: 6, 19.

Wit: dam 1.

Dat deze betrekkelijk eenvoudige stand tot een probleem is gepromoveerd, onderstreept ten volle mijn opmerking, dat problemen soms gemakkelijker op te lossen zijn, dan de daaraan verbonden eindspelen. Ook

de oplossers van H.D. ondervonden dit.

Zie probleem No. 2880, alsmede concoursprobleem No. 2.

No. 5.

Zwart: 6, 7, 9, 10, 14, 20, 25, 26, dammen op 11 en 24.

Wit: 16, 18, 23, 27, 28, 32, 33, 34, 37, 38, 41, 42, 43.

Dit is en een moeilijk probleem en een moeilijk eindspel. De combinatie 4 en 5 is al zeer opvallend.

No. 6.

Zwart: 27, 45, dam 15.

Wit: 30, 37, 48, 49, dam 1.

Wit speelt en forceert de winst. Het is de vraag of hier een uitroep teken of een vraagteken achter kan.

No. 7.

Zwart: 4, 8, 9, 10, 15, 18, 28, dam op 7.

Wit: 17, 24, 27, 34, 37, 38, 39, 40, 46, 47, 48.

Op dit probleem is van alles toepasselijk. Helaas ook: 27—22, 34—29 en 46 x 37, maar daar gaat het niet om.

De heer J. W. Konings te Rotterdam schreef over dit probleem:

„Maak mij s.v.p. den auteur bekend
Dan zal ik gaan afrekenen met dien vent,
Die mij kwelde dag en nacht
En bijna naar 't ziekenhuis heeft gebracht.
Of zijn het er soms twee?
Dan neem ik een knuppel mee.“

Wat ik van andere zijde wel over dit probleem hoorde, leent zich niet om ons jubileumnummer te versieren.

Bij een volgende feestuitgave hoop ik deze serie voort te zetten.

=====

Wij geven hierna een 8-tal fragmenten, welke wij in de aandacht onzer lezers aanbevelen. Wij verzoeken onzen lezers om een ranglijstje van de vier aardigste fragmenten.

De gezamenlijke inzenders bepalen dan de volgorde.

Hiervoor worden 3 prijzen beschikbaar gesteld, n.l.: f 2.50, f 1.50 en f 1.—, voor de ranglijstjes, die de gezamenlijke meening geheel weergeven of het meest nabij komen.

Eventueel belist het lot.

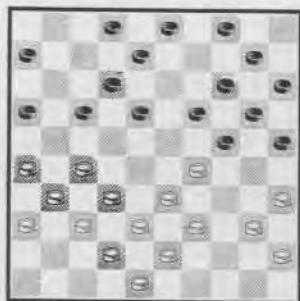
Inzending uitsluitend op briefkaarten binnen 4 weken. Dus:

Nr 1 is ..... Nr. 2 is .....

Nr. 3 is ..... Nr. 4 is .....

Voor de inzenders van deze standen worden dezelfde prijzen beschikbaar gesteld. De lezers wijzen dus de toe te kennen prijzen aan.

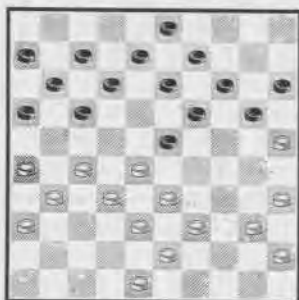
In dit verband wordt opgemerkt, dat deze fragmenten blindelings uit de „dikke portefeuille“ zijn genomen.

Ontleend aan de partij door
J. F. H. van Mill.

Mag zwart 19—23 spelen?

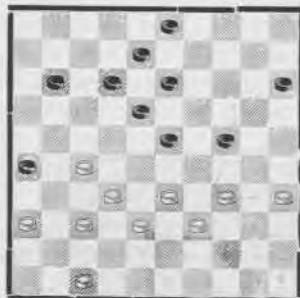
Neen, want dan volgt schijfwinst of dam door 27—21, 16 x 27, 31 x 13, 23 x 34 (op 8 x 19 volgt 29 x 7 met schijfwinst), 39 x 19, 14 x 23, 33—28, 8 x 19, 35—30, 25 x 34, 40 x 7, 2 x 11, 28—22, 17 x 28, 32 x 5.

Eenigszins gewijzigde partijstand van
J. v. d. Kam.

40—34, (23—29), 34 x 23, (17—21),
26 x 17, (11 x 22), 27 x 18, (13 x 22),
28 x 17), (19 x 26), 17—11!, 36—31,
38—32, 33 x 4!

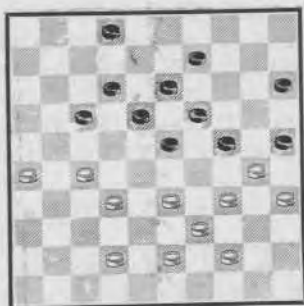
P. Schaaf, M.D.

J. H. G. Mollenkamp, „Rotterdam“.

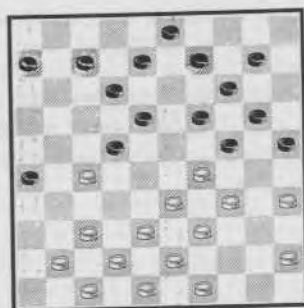
In dezen stand is 34—30 aanlokkelijk gemaakt, doordat 13—19 en 23—29 fout zijn wegens 30 x 19 en 37—31.

Toch speelt Wit 34—30, waarop volgt 26—31, 30 x 28, 31 x 42. Nu won Wit fraai door 47—41! Op 42—47 volgt 36—31, 31—26, 28 x 6. Op 42—48, volgt 41—37, 28 x 6.

Eenigszins gewijzigde partijstand van
O. J. B. van der Sleen.

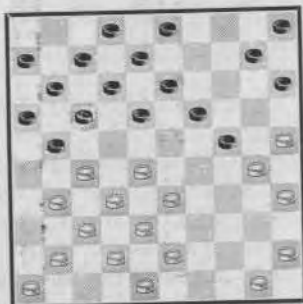
—, 24—29, 33 x 24, 9—14 met de dubbele
dreiging 23—28 en 15—20, gevolgd door
23—29.

Partijcombinatie van F. Raman.

Wit wint door: 37—31, 34—40, 49—44,
35—30, 38—32, 33 x 11, 44—40, 42—37,
47 x 7.

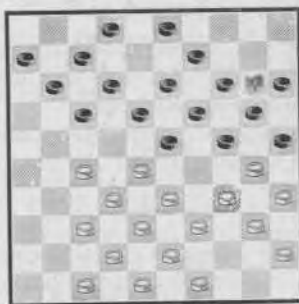
Deventer Dagblad:

Wit: B. Seuter.
Zwart: G. J. Hietberg te Almen.

—, 21—26, 25—20!?, 3—9; 20 x 29,
18—22; 27 x 18, 12 x 25; 35—30, 25 x 34;
28—22, 17 x 39; 38—33, 39 x 28; 32 x 1,
waarna Zwart: 11—17, 13—18, 16 x 49!!

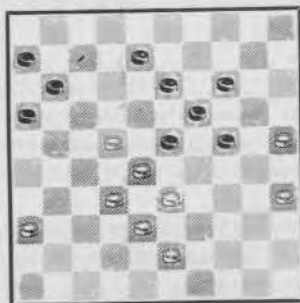
A. Remmers, J. Blankenaar.

J. Metz, J. Blankenaar.

—, 24—29?; 33 x 24, 20 x 29; 39—33,
14—20?; 33 x 24, 20 x 29; 27—21, 17 x 26;
30—24, 19 x 39; 28 x 17, 11 x 22; 43 x 1
gew.

H. Marchal, D.I.O.

W. de Warle, Rotterdam.

—, 16—21; 36—31?, 21—26; 31—27,
8—12; en Zwart won. De Zwartspeler gaf
de volgende aardige remise aan:

—, 16—21; 32—27, 21 x 32; 28 x 37,
dreigt 22—17, 33—29 enz., dus 23—28 of?,
22—17, 28 x 48; 25—20, 48 x 12; 20 x 16
is remise.

EINDSPELEN.

Redacteur: P. SCHAAF.

Den Haag — Ruysdaelstraat 23

Door den Hoofdredacteur werd mij verzocht een extra rubriek voor het jubileumnummer samen te stellen. Niettegenstaande de tijd van voorbereiding zeer kort was, meen ik geslaagd te zijn en bied ik hierna

een aantal eindstanden, welke m.i. zeer mooi zijn. De oplossingen zijn over het algemeen niet gemakkelijk en het zoeken daarnaar zal geduld en volharding vergen, maar veel genoeg zal het geven deze oplossingen te hebben gevonden. Voor mij zal het een dubbel genoeg zijn heel veel oplossingen toegezonden te krijgen.

De hieronder gepubliceerde stand is uit een partij tusschen de heeren C. J. Lochtenberg met wit en L. Vos. Ik ontving dezen stand met de dam op 3, van den heer J. W. Ibo te Amsterdam en met de mededeeling, dat de meeningen over winst of remise nog al verdeeld zijn. De diagramstand met beknopte analyse ontving ik van den heer P. D. de Graaf, eveneens te Amsterdam. Deze meent, dat wit, na 3—25 gewonnen staat. Ik stel mij voorloopig geen partij, meen dat over dezen stand het laatste woord nog lang niet is gesproken.

Er wordt een prijs van f 2.50 beschikbaar gesteld voor dengene, die het gegeven afspel het eerst herleidt tot remise. Inzendingen binnen 3 maanden.

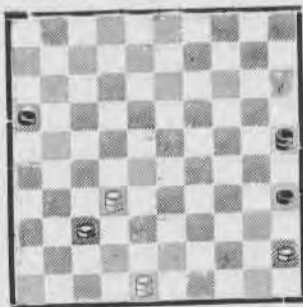

Willem Jozeph Blankenaar

Wij hebben gemeend de eindspelrubriek te moeten verluchten met de foto van onzen genialen eindspelcomponist C. Blankenaar. Volledigheidshalve nemen wij bovendien op de foto van diens vader wijlen Jozeph Blankenaar, één onzer bekendste pioniers.

C. Blankenaar

Wit: C. J. Lochtenberg.
Zwart: L. Vos.

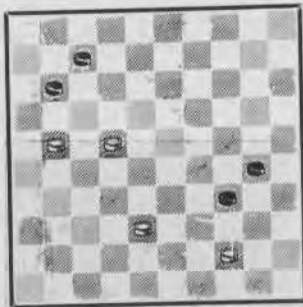
Beknopte analyse:

32—43, 25—14; 37—31, 14—9, 31—26, 9—14; 43—49, 14—28; (thans wordt 48—34 remise door 16—21 en 35—40), 48—31 (thans volgt op 28—6; 31—36, 6—1; 36—27, 1—23; 49—44, 23—1; 27—49, 1—6, 44—50, 6—1; 49—44 met winst) 28—6; 31—36, 6—1; 36—27, 1—23, 49—44, 23—41, 44—22! (niet 44—50) 41—37 (op 41—46 volgt 22—50 met winst) 22—44, 37—42; 44—28! 42—47 (op 42—48 volgt 27—21 en 28—37 met winst) 28—37, 47—36; 37—31 en Zwart moet offeren en verliest!

EINDSPELEN UIT PARTIJSTANDEN.

Eindspele No. 433.

(Eerste publicatie).

Zwart 4 stukken: 7, 11, 30, 34.
Wit 4 stukken: 21, 22, 38, 44.

Bovenstaande stand kwam voor in een partij, gespeeld tusschen de Heeren J. H. Brabers, R.D.G. den Haag, Wit en G. Kuipers, D.O.S. Delft, Zwart.

Het spelverloop was als volgt: 21—17, 30—35, 17 x 6, 34—40, 44—39, 40—45, 39—34, 7—11, 6 x 17, 35—40, waarna de partij remise werd. De heer Brabers merkt

op, dat 39—34 de foutzet was. Dit is inderdaad juist. Bij het analyseeren van dezen stand bleek mij, dat reeds vanuit den beginstand winst mogelijk is. Dit eindspel is dus Wit speelt en wint.

Eindspele No. 434.

(Eerste publicatie).

Zwart 3 stukken: 15, 19, 27.

Wit 3 stukken: 29, 39, 44 en dam 1.

Deze stand is uit een partij, gespeeld door den heer A. de Jong van de Damclub „Oosterkwartier” te Haarlem met Wit.

De heer de Jong schrijft, dat door onzen Hoofdredacteur den heer Polman de opmerking gemaakt werd: dat is remise.

De heer de Jong merkt op, dat dit juist is, mits Zwart de goede zet doet.

Deze eindstand verdeel ik in twee vragen.

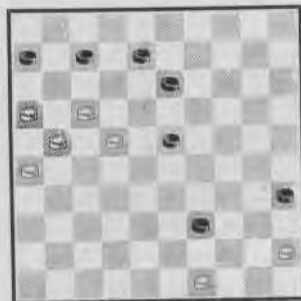
De eerste is: welke zet is remise of verloren 27—31 of 27—32? Deze vraag is opgedragen aan den heer Polman.

De tweede is: na het volgende spel 27—31, 29—24, 19 x 30, 1—23; wat is voor Zwart nu de beste zet, 31—36 of 15—20?

Deze vraag draag ik op aan den heer de Jong.

Eindspele No. 435.

(Eerste publicatie).

Zwart 7 stukken: 6, 7, 8, 13, 23, 35, 39.
 Wit 7 stukken: 16, 17, 21, 22, 26, 45, 49.

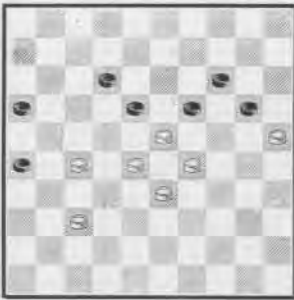
Deze stand is uit een partij, gespeeld door de heeren W. Goezinne, Wit en Chr. L. de Ronde met Zwart, in den onderlingen wedstrijd van „Jozef Blankenaar“ te Amsterdam.

Het spelverloop was als volgt: 39—44, 49 x 40, 35—44, 45—40, 44 x 35, 17—11, 6 x 28, 21—17. Nu vraagt de heer de Ronde of winst mogelijk is.

Bij uitwerking bleek mij, dat dit mogelijk is. Vanuit dezen stand is het dus: Zwart speelt en wint.

Eindspel No. 436.

(Eerste publicatie).

Zwart 7 schijven: 12, 14, 16, 18, 19, 20, 26.

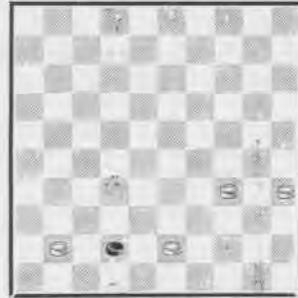
Wit 7 schijven: 23, 25, 27, 28, 29, 33, 37.

Deze stand kwam voor in een partij tusschen de heeren H. v. d. Velde te Maarssen, Wit en W. H. Bakker, Zwart en werd gespeeld te Utrecht in de 1e klasse. Zwart aan zet had als volgt remise kunnen maken: 19—24, 37—32, 26—31, 27 x 36, 12—17, 23 x 21, 16 x 38, 33 x 42, 24 x 22. Vanuit den beginstand maakte Zwart den foutzet 20—24, 29 x 9, 18 x 38 en verloor hiermede de partij.

Bij het analyseeren der partij na den foutzet bleek het den heer v. d. Velde, dat Zwart in alle varianten verloren was. Hier is het dus na den foutzet Wit speelt en wint.

Eindspel No. 437.

(Eerste publicatie).

Zwart 1 schijf: 42.

Wit 4 schijven: 34, 35, 41, 43.

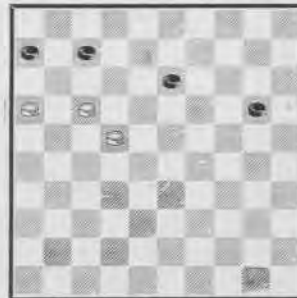
Deze eindstand is behandeld door de studiec ommissie van de Damclub D.O.S. te Amsterdam.

Door gebrek aan plaatsruimte kunnen verschillende remise-varianten, door genoemde commissie aangegeven, niet ge laatst worden, doch de eindconclusie was, at deze stand als volgt gewonnen is: 41—16, 42—47, 43—39, 47—20, 34—30, 20—9, 30—25, 9—22, 39—34, 22—18, 34—30, 18—9, 30—24, 9—22, 24—19, 22—27, 25—20, 27—9, 20—15, 9—18, 9—14 enz. wint.

Bij het naspelen van deze variant bleek mij, dat ook hierin een remise schuilt. De vraag is nu: Wanneer kan Zwart remise forceeren?

Eindspel No. 438.

(Eerste publicatie).

Zwart 4 schijven: 6, 7, 13, 20.

Wit 3 schijven: 16, 17, 22.

Deze stand kwam voor in een partij, waarin de heer D. Meershoek, M.D., te den Haag met Zwart speelde. Uit den competitiewedstrijd 1e klas B te den Haag M.D.—'t Zuiden. In dezen stand werd de partij afgebroken met Wit aan zet.

De stand werd door de arbitragecommissie remise verklaard, hetgeen juist was. Hier is dus Wit speelt en maakt remise.

Uitwerkingen worden gaarne tegemoet gezien vóór 1 Juli 1936.

Voor de goede oplossingen worden 3 prijzen beschikbaar gesteld, n.l. f 6.— voor alle 6 eindspelen; f 4.— voor minstens 4 goede oplossingen en f 3.— voor minstens 3 goede oplossingen. Eventueel bij loting toe te wijzen.

De nu volgende eindspelen zijn alle gemaakte. Er kan gerust gezegd worden: het is een keur van eindspelen; alle even fraai van afwikkeling; mij zelf buiten beschouwing latende, dit oordeel is aan den lezer.

No. 439 is circa 10 jaar geleden al eens in „Het Damspel” gepubliceerd, doch sindsdien zijn er zooveel dammers bijgekomen, dat ik het wel de moeite waard achtte het voor dit nummer nog eens een plaatsje te geven. In No. 440 is een oud motief in een nieuw kleeid gestoken. No. 441 heb ik moeten wijzigen, daar de auteursoplossing faalde of te gemakkelijk was, zooals het nu is zal het veel genoeg geven.

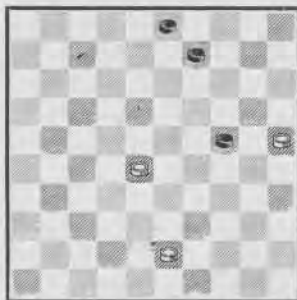
De heer Schut, meer bekend als problemist, blijkt ook als eindspel-componist goeden aanleg te bezitten. Dit eindspelletje is tenminste zeer verdienstelijk samengesteld.

De heer Mertens is op eindspel-gebied al lang geen onbekende meer. De beide nu gepubliceerde stukjes zijn juist door hun eenvoud zeer mooi. Ik zou deze eindspelen onder kunnen brengen in 3 klassen: A, B en C. No. 439 en 440 voor de sterkste spelers, 441 en 442 voor de meer geoefende spelers en Nr. 443 en 444 voor de minder geoefende spelers.

Dammers in Nederland en misschien daarbuiten, het zal wel een uurtje hoofdbreken kosten, maar niettemin hoop ik zeer veel oplossingen te krijgen. Stelt mij niet teleur.

Eindspel No. 439.

P. Schaaf, Den Haag.
(Tweede publicatie).

Zwart 3 schijven: 3, 9, 24.

Wit 3 schijven: 25, 28, 43.

Wit speelt en wint.

Eindspel No. 440.

P. Schaaf, Den Haag.
(Eerste publicatie).

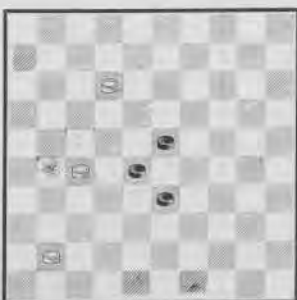
Zwart 3 schijven: 3, 8, 9.

Wit 1 schijf: 10.

Wit speelt en wint.

Eindspel No. 441.

Ch. Gerritsen, Bennebroek.
(Eerste publicatie).

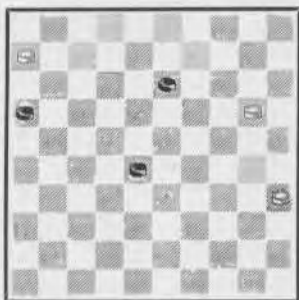

Zwart 3 schijven: 23, 28, 33.

Wit 3 schijven: 12, 27, 41.

Eindspel No. 442.

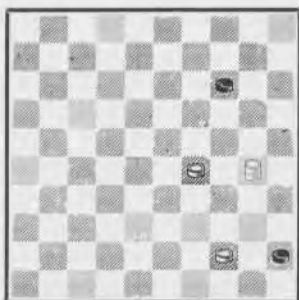
L. Schut, Enschede.
(Eerste publicatie).

Zwart 3 schijven: 13, 16, 28.
Wit 3 schijven: 6, 20, 35.
Wit speelt en wint.

Eindspel No. 443.

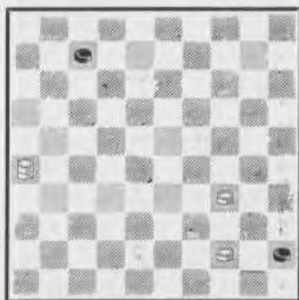
J. J. H. Mertens, Rotterdam.
(Eerste publicatie).

Zwart 2 schijven: 14, 45.
Wit 2 schijven: 29, 44 en dam 30.
Wit speelt en wint.

Eindspel No. 444.

J. J. H. Mertens, Rotterdam.
(Eerste publicatie).

Zwart 2 schijven: 7, 45.
Wit 2 schijven: 34, 44, dam 26.

Wit speelt en wint.

Voor de uitwerking van deze eindspelen wordt de termijn van inzending verlengd tot 1 Aug. 1936.

Voor de juiste oplossingen worden 3 prijzen beschikbaar gesteld, n.l.: f 6,— voor alle 6 eindspelen; f 4,— voor minstens 4 goede oplossingen en f 3,— voor minstens 3 goede oplossingen. Eventueel bij loting toe te wijzen.

Deze twee series kunnen door inzenders niet gecombineerd worden.

DE BESLISSINGSMATCH OM HET KAMPIOENSCHAP VAN VAN NEDERLAND.

R. C. Keller.

Na een spannenden strijd kwamen de heeren W. Rustenburg en R. C. Keller gelijk aan, zoodat een herkamp noodig was. De uitslag hiervan is 5—1 voor den heer R. C. Keller, zoodat deze kampioen van Nederland 1936 is.

Over de capaciteiten van den kampioen zullen wij te dezer plaatse niet uitweiden. Over het verloop van den strijd in de 11 rondes evenmin. Wij betrachten de meest economische beknoptheid door den kampioen onze welgemeende gelukwensen aan te bieden en onzen lezers de 3 partijen van den herkamp voor te leggen.

Partij No. 1.

W. Rustenburg (Wit)—R. C. Keller.

1. 32—28, 19—23; 2. 28 x 19, 14 x 23; 3. 37—32, 10—14; 4. 34—30, 14—19; 5. 30—25, 17—21; 6. 25 x 14, 19 x 10; 7. 31—26, 21—27; 8. 32 x 21, 16 x 27; 9. 41—37, 10—14; 10. 35—30, 14—19; 11. 40—34, 15—20; 12. 30—25, 18—22; 13. 25 x 14, 19 x 10; 14. 44—40, 10—14; 15. 50—44, 5—10; 16. 34—30, 14—19; 17. 40—34, 10—14; 18. 44—40, 14—20; 19. 30—25, 12—18; 20. 25 x 14, 19 x 10; 21. 37—31, 10—14; 22. 42—37, 13—19; 23. 40—35, 8—13; 24. 34—30, 14—20; 25. 30—24, 20 x 29; 26. 33 x 24, 19 x 30; 27. 35 x 24, 9—14; 28. 39—34, 4—10; 29. 34—30, 10—15; 30. 30—25, 7—12; 31. 47—

W. Rustenburg.

41. 1—7; 32. 45—40, 3—8; 33. 40—35, 13—19; 34. 24 x 13, 8 x 19; 35. 37—32, 11—16; 36. 32 x 21, 16 x 27; 37. 41—37, 6—11; 38. 37—32, 11—16; 39. 32 x 21, 16 x 27; 40. 46—41, 7—11; 41. 41—37, 23—28; 42. 43—39, 11—17; 43. 37—32, 28 x 37; 44. 31 x 42, 18—23; 45. 42—37, 23—28; 46. 37—31, 12—18; 47. 39—34, 19—23; 48. 48—43, 15—20; 49. 38—33, 28 x 48; 50. 49—44, 48 x 30; 51. 35 x 15, 23—29; 52. 25—20, 14 x 25; 53. 15—10, 29—34; 54. 10—5, 17—21; 55. 26 x 28, 34—39. Remise.

Partij No. 2.

R. C. Keller (Wit)—Rustenburg.

1. 32—28, 18—23; 2. 33—29, 23 x 32; 3. 37 x 28, 20—25; 4. 41—37, 12—18; 5. 46—41, 17—21; 6. 37—32, 21—26; 7. 41—37, 7—12; 8. 39—33, 11—17; 9. 44—39, 17—22; 10. 28 x 17, 12 x 21; 11. 32—28, 18—22; 12. 28 x 17, 21 x 12; 13. 33—28, 1—7; 14. 50—44, 13—18; 15. 37—32, 26 x 37; 16. 32 x 41, 16—21; 17. 39—33, 9—13; 18. 44—39, 21—26; 19. 41—37, 19—23; 20. 28 x 19, 14 x 23; 21. 37—32, 4—9; 22. 49—44, 10—14; 23. 33—28, 5—10; 24. 28 x 19, 13 x 33; 25. 39 x 28, 9—13; 26. 38—33, 14—20; 27. 42—38, 13—19; 28. 47—42, 8—13; 29. 44—39, 2—8, 30. 34—30, 25 x 34; 31. 39 x 30, 10—14; 32. 42—37, 20—24; 33. 43—39, 7—11; 34. 32—27, 14—20; 35. 27—

22. 18 x 27; 36. 30—25, 11—16; 37. 25 x 23, 27—32; 38. 38 x 27, 13—18; 39. 23—19, 24 x 13; 40. 48—43, 6—11; 41. 43—38, 11—17; 42. 27—21, 16 x 27; 43. 37—31, 26 x 37; 44. 28—22, 17 x 28; 45. 33 x 42, 12—17; 46. 40—34, 8—12; 47. 34—29, 17—22; 48. 35—30, 3—9; 49. 30—24, 9—14; 50. 45—40, 13—19; 51. 24 x 13, 18 x 9; 52. 38—32, 14—19; 53. 32—27, 22 x 31; 54. 36 x 27, 9—14. Wit wint.

Partij No. 3.

W. Rustenburg (Wit)—R. C. Keller.

1. 33—29, 17—21; 2. 39—33, 21—26; 3. 44—39, 11—17; 4. 32—28, 7—11; 5. 37—32, 26 x 37; 6. 42 x 31, 19—23; 7. 28 x 19, 14 x 23; 8. 41—37, 10—14; 9. 35—30, 14—19; 10. 30—24, 19 x 30; 11. 34 x 14, 23 x 34; 12. 40 x 29, 9 x 20; 13. 32—28, 5—10; 14. 45—40, 1—7; 15. 39—34, 20—24; 16. 29 x 20, 15 x 24; 17. 37—32, 10—14; 18. 46—41, 17—21; 19. 31—26, 13—19; 20. 26 x 17, 11 x 22; 21. 28 x 17, 12 x 21; 22. 41—37, 7—12; 23. 33—28, 8—13; 24. 43—39, 2—7; 25. 39—33, 18—23; 26. 36—31, 12—18; 27. 31—26, 18—22; 28. 26 x 17, 22 x 11; 29. 50—45, 4—9; 30. 34—29, 23 x 34; 31. 40 x 20, 14 x 25; 32. 48—43, 7—12; 33. 43—39, 12—18; 34. 45—40, 16—21; 35. 47—41, 3—8; 36. 40—34, 19—24; 37. 41—36, 21—26; 38. 49—44, 13—19; 39. 34—29, 8—13; 40. 29 x 20, 25 x 14; 41. 44—40, 18—23; 42. 39—34, 14—20; 43. 36—31, 20—24; 44. 40—35, 11—16; 45. 31—27, 6—11; 46. 34—30, 11—17; 47. 27—21, 16 x 27; 48. 32 x 12, 23 x 43; 49. 12—7, 43—48, 50. 7—1, 48 x 25; 51. 1—6, 24—30; 52. 35 x 24, 19 x 30; 53. 33—28, 30—35; 54. 28—23, 25—14; 55. 23—18, 14 x 46; 56. 6—22, 13—19; 57. 22—27, 46—28; 58. 27—43, 28—17. Wit geeft het op.

RAICHENBACH VERDEDIGT ZIJN TITEL MET SUCCES, DOCH BLIJKT NIET ONAANTASTBAAR TE ZIJN.

Zooals bekend is werd de wereldkampioen M. Raichenbach, kort na zijn overwinning op J. H. Vos, uitgedaagd door den Belgischen kampioen L. Vaessen. Deze match,

welke te Parijs gespeeld werd, had tot resultaat 13—7 voor Raichenbach, zoodat Raichenbach in elk geval zijn titel heeft behouden.

Voor velen zal het een verrassing zijn, dat Raichenbach 2 partijen verloor. Zonder eenig commentaar volgen hier deze partijen.

5de partij (1 April 1936):

M. Raichenbach, wit—L. Vaessen.

1. 31—27, 17—21; 2. 37—31, 21—26; 3. 41—37, 18—23; 4. 34—30, 20—25; 5. 40—34, 15—20; 6. 33—29, 10—15; 7. 29 x 18, 12 x 23; 8. 44—40, 20—24; 9. 38—33, 15—20; 10. 42—38, 5—10; 11. 47—42, 7—12; 12. 33—28, 12—17; 13. 27—22, 17—21; 14. 31—27, 8—12; 15. 39—33, 12—18; 16. 33—29; 24 x 33; 17. 38 x 29, 26—31; 18. 37 x 17, 16—21; 19. 27 x 7, 18 x 47; 20. 29 x 18, 2 x 33; 21. 46—41, 13 x 22; 22. 48—42, 47 x 38; 23. 43 x 32, 22—27; 24. 32 x 21, 33—38; 25. 50—44, 20—24; 26. 41—37, 3—8; 27. 36—31, 8—12; 28. 21—16, 1—7; 29. 31—27, 6—11; 30. 37—31, 11—17! en zwart won.

7de partij (3 April 1936):

M. Raichenbach, wit—L. Vaessen.

1. 33—28, 17—21; 2. 39—33, 21—26; 4. 44—39, 18—23; 4. 31—27, 12—18; 5. 50—44, 7—12; 6. 33—29, 20—24; 7. 29 x 20, 15 x 24; 8. 34—30, 10—15; 9. 39—33, 14—20; 10. 30—25, 11—17; 11. 25 x 14, 9 x 20; 12. 37—31, 26 x 37; 13. 42 x 31, 4—9; 14. 44—39, 17—21; 15. 31—26, 12—17; 16. 47—42, 17—22; 17. 26 x 17, 22 x 11; 18. 41—37, 1—7; 19. 39—34, 7—12; 20. 43—39, 12—17; 21. 49—43, 8—12; 22. 37—31, 2—8; 23. 46—41, 5—10; 24. 34—30, 17—21; 25. 41—37, 10—14; 26. 30—25, 21—26; 27. 27—22, 18 x 27; 28. 31 x 22, 24—29; 29. 33 x 24, 20 x 29; 30. 40—34, 29 x 40; 31. 45 x 34, 12—18; 32. 37—31, 26 x 37; 33. 42 x 31, 18 x 27; 34. 31 x 22, 8—12; 35. 38—33, 23—29; 36. 34 x 23, 12—18; 37. 23 x 12, 14—20; 38. 25 x 23, 11—17; 39. 12 x 21, 16 x 49; en wit gaf het op.

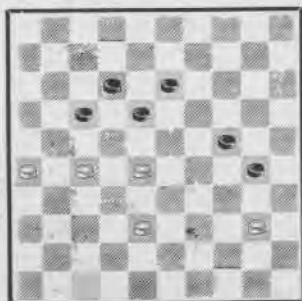
JUBILEUM-SERIE.

Als eerste in deze serie geven wij de partij Van der Sleen—Metz, waarmede wij een kleine attentie bewijzen aan den heer Van der Sleen, die met de groote organisatie der jubileum-wedstrijden is belast en hiervoor zeer veel arbeid verricht. Overigens is de partij het naspelen ten volle waard.

O. J. B. van der Sleen (wit)—J. Metz.

1. 32—28, 18—23; 2. 34—29, 23 x 34; 3. 40 x 29, 19—24; 4. 37—32, 14—19; 5. 41—37, 20—25; 6. 29 x 20, 25 x 14; 7. 46—41, 12—18; 8. 45—40, 7—12; 9. 40—34, 17—21; 10. 31—26, 1—7; 11. 26 x 17, 12 x 21; 12. 50—45, 21—26; 13. 44—40, 7—12; 14. 34—30, 11—17; 15. 36—31, 18—22; 16. 41—36, 13—18; 17. 39—34, 15—20; 18. 30—25, 19—23; 19. 28 x 19, 14 x 23; 20. 25 x 14, 10 x 19; 21. 34—30, 5—10; 22. 30—25, 10—14; 23. 33—29, 23 x 34; 24. 40 x 29, 8—13; 25. 38—33, 19—23; 26. 35—30, 23 x 34; 27. 30 x 39, 18—23; 28. 31—27, 22 x 31; 29. 36 x 27, 17—21; 30. 33—28, 13—19; 31. 39—33, 12—18; 32. 43—39, 9—13; 33. 39—34, 3—8; 34. 45—40, 14—20; 35. 25 x 14, 19 x 10; 36. 28 x 19, 13 x 24; 37. 34—29, 10—15; 38. 29 x 20, 15 x 24; 39. 49—43, 8—13; 40. 43—39, 4—9; 41. 39—34, 9—14; 42. 33—28, 13—19; 43. 42—38, 2—8; 44. 38—33, 6—11; 45. 48—43, 11—17; 46. 43—39, 18—23; 47. 40—35, 8—13; 48. 47—41, 14—20; 49. 41—36, 20—25; 50. 27—22, 25—30; 51. 22 x 11, 16 x 7; 52. 34 x 25, 21—27; 53. 32 x 21, 23 x 41; 54. 36 x 47, 26 x 17; na eenige zetten remise overeengekomen.

HET MEEST BESPROKEN EINDSPEL DER LAATSTE JAREN.

Tal van onze lezers zullen in dezen stand direct herkennen het „bepaalde” eindspel Keller—Dukel, uit de 3de partij van den 1sten herkamp K. v. N. 1934.

Een gezamenlijke arbeid van ongeveer 1000 uur heeft tot op heden aangetoond, dat zwart aan den zet, niet kan winnen.

Wij geven hiervan de geestigste remise-variant.

57. —, 24—29; 58. 40—35, 30—34; 59. 28—23, 17—22; 60. 35—30, 22 x 31; 61. 26 x 37, 34 x 25; 62. 23 x 34, 18—22; 63. 37—32, 13—19; 64. 38—33, 19—24; 65. 33—29, 24 x 33; 66. 34—30, 25 x 34; 67. 32—28 remise.

Tal van serieuze onderzoekers zijn gestruikeld over 65. 33—29!! Deze finesse is het eerst in het „Dammersweekblad” aangegeven.

UIT DE OUDE DOOS.

Een partij uit 1900.

Correspondentiepartij uit le Jeu de Dames 1900.

Wit: M. Colombel.

Zwart: M. Vervloet.

1. 34—30, 20—24; 2. 30—25, 18—23; 3. 33—29, 23 x 34; 4. 40 x 20, 15 x 24; 5. 39—34, 19—23; 6. 34—30, 13—19; 7. 44—40, 8—13; 8. 31—27, 12—18; 9. 50—44, 7—12; 10. 36—31, 17—21; 11. 44—39, 10—15; 12. 31—26, 2—8; 13. 26 x 17, 11 x 31; 14. 37 x 26, 14—20; 15. 25 x 14, 9 x 20; 16. 41—37, 4—9; 17. 46—41, 6—11; 18. 26—21, 16 x 27; 19. 32 x 21, 12—17; 20. 21 x 12, 8 x 17; 21. 37—31, 20—25; 22. 41—37, 25 x 34; 23. 40 x 20, 15 x 24; 24. 39—34, 11—16; 25. 37—32, 9—14; 26. 31—26, 5—10; 27. 47—41, 17—21; 28. 26 x 17, 23—29; 29. 34 x 12, 13—18; 30. 12 x 23, 19 x 46; 31. 38—33, 24—29; 32. 33 x 24, 46—28; 33. 17—12, 28—33; 34. 43—39, 33 x 47; 35. 39—34, 47 x 15; 36. 35—30, 14—19; 37. 30—25, 15—33; 38. 49—43, 10—14; 39. 45—40, 16—21; 40. 40—35, 33—20; Wit gaf het op.

Damflitsen.

RED.: WOUTER HOFLAND,
2e MESSTRAAT 73 SCHEVENINGEN. ☐

Het jubileumnummer zou alle rubriek-redacteuren „in beeld” weergeven. Dit was met den heer Wouter Hofland geen eenvoudige zaak. Deze heer was namelijk niet te vinden en toen hij eindelijk gevonden was, bleek het dat er geen foto bestond van onzen geachten medewerker. Gauw even een foto laten maken kon al evenmin. De heer Hofland lag ziek te bed. Al onze hoop was ten slotte gevestigd op den heer John Charly, U allen welbekend als de neef van de „Tante van Charly”.

Of de heer Charly geslaagd is met den heer Hofland kunnen slechts ingewijden beoordeelen.

G.

KLACHT VAN EEN DAM-SCHIJF.

(Vervaardigd door den heer J. Elze, Districts-wedstrijd-leider te Rotterdam en voorgedragen ter gelegenheid van de zilveren bruiloft van den Voorzitter van den N.D.B., op 6 Juli 1935).

1.

Ik ben een damschiif, klein en rond.
Ik voel me tamelijk ongezond;
Want, zit ik in het doosje,
Dan moet ik er subiet weer uit;
Ik wandel steeds van ruit tot ruit;
Verveel me dan een poosje.

2.

Zoo af en toe krijg ik een douw.
En vindt U het niet vrees'lijk flauw?
Ze zitten maar te staren!
En hij, die 't eerst z'n schijven slijt,
Die is het spel en premie kwijt.
Ik kan dat niet verklaren.

3.

Soms zit ik op de voorste rij;
Dan ben ik meestal 't eerste erbij,
En kan ik spoedig rusten.
Maar goed en wel ben ik in slaap
Of 'k val in handen van zoo'n aap
En 'k moet er weer van lusten!

4.

Soms krijg ik 'n broertje op m'n hoofd.
Nou, dan ben 'k heelemaal gestoofd.
Dat noemen ze een dam.
Ik maak een zevenmijlenpas,
Bezorg de and'ren een das;
M'n beenen worden stram.

5.

Zoo gaat het al jaar-in, jaar-uit.
Steeds wandel ik van ruit tot ruit;
Dat noemen ze nou fijn!
En is het spelletje gedaan,
Beginnen ze van vor'n af aan,
En ik moet „goedsul” zijn.

6.

Voor reiziger ben 'k niet geschikt,
Want werd ik daarvoor uitgepikt.....
Verkocht ik voor geen „snees”.
Ik loop wel alle winkels af,
Maar als verkoper ben ik laf,
Want..... ik heb „ruiten”-vrees.

7.

't Meeste voel ik me onfrisch
Als 't spel, gezegd, „remise” is;
Dat heet dan: „niemand wint”,
'k Begrijp de clou van 't zaakje niet,
Als men er gansch geen winst in ziet.....
Wie dat nou lollig vindt!?!

8.

Dat klettert maar met „wit” en „zwart”,
Je krijgt de koek..... je krijgt de gard!
De menschen zijn niet wijzer.
Ze zitten daar maar met z'n twee
En dienen doen ze er niemand mee,
Geen Koning en geen Keizer!

(waarop een andere damschild het volgende repliceert):

9.

Je redenatie, waarde vriend,
Is als het stamlen van een kind.
Want alle narigheden,
Al zijn ze klein, al zijn ze groot,
Al wegen ze zoo zwaar als lood,
Door ons zijn ze bestreden.

10.

Wij, kloeke schijven, zwart of wit,
Wij weten, dat er „pit“ in zit
In al dat „stelling“ bouwen;
Maar jij, zoo half afgekookt,
Jij bent natuurlijk opgestookt!
Door wis?? Wel, door de VROUWEN!!!

EPILOOG.

De samenstelling van dit jubileumnummer heeft veel werk en dus veel tijd gevegd. Veel werd gegeven, doch nog meer moest worden achterwege gelaten. Getracht werd den gulden middenweg te bewandelen. Uit de vroegere maandbladen zou een prachtig overzicht getrokken kunnen zijn van den opgang van het clubleven en van het wedstrijdwezen van den bond, er zouden vele statistieken getrokken kunnen zijn. Typische voorvallen zouden opnieuw belicht kunnen zijn. Den historische figuren uit ons damleven is dit alles bekend, de huidige damgeneratie heeft, zoo was de verwachting, hiervoor niet zoo bijzonder veel interesse, zoodat het resultaat van een ernstige overweging was, dat slechts een gering deel van de beschikbare ruimte hiervoor zou worden gereserveerd.

Nog dit: Als teeken van den tijd, waarin

het damleven stond, wordt alleen gememooreerd, dat in 1915/16 het damleven stond in het teeken van de mobilisatie en thans in 1935/36 in het teeken van de werkloosheid. In beide perioden was er overal een zeer groote vraag naar: Spelreglementen. Moge de toekomst brengen, dat er navraag is naar spelreglementen zonder den niet te ontkennen invloed van werkloosheid. De eventualiteit van een mobilisatie raak ik maar liever niet aan.

*****

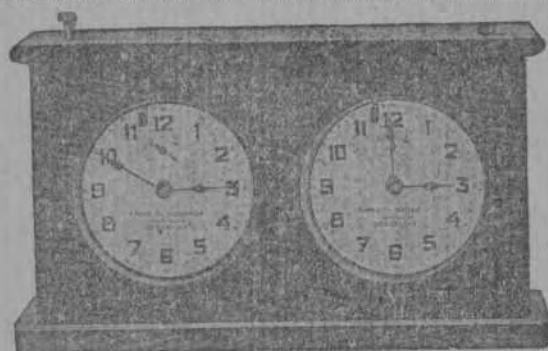
Voor mij persoonlijk is het samenstellen van dit nummer feitelijk het eerste groote werk voor den bond geweest. Een schaduwzijde op dezen prettigen arbeid was voor mij de wetenschap, dat het van den heer Polman de laatste groote arbeid zou zijn. Immers bij deze gelegenheid deelde de heer Polman mede, dat hij per eind Mei als Hoofdredacteur wenschte af te treden. Ik beschouw daarom de samenwerking met den heer Polman aan dit jubileumnummer als het hoogtepunt in den betrekkelijk korten tijd, dat ik den heer Polman als algemeen medewerker, in een ideale samenwerking, mocht ter zijde staan.

Dit nummer verschijnt in een oplage van 3500 exemplaren. Nabestellingen, uitsluitend bij den heer J. W. van Dartelen, Heemstede, Koediefslaan 42, ad 25 cent per exemplaar. 16 April zal „H.D.“ niet verschijnen, zoodat Nr. 16 wordt overgeslagen.

Dank aan allen, die op één of andere wijze, aan deze uitgave hebben medegewerkt.

P. D. DE GRAAF.

14.002.529

WEDSTRIJD- KLOKKEN

Massief eiken

in 3 uitvoeringen.

Prijzen van f 5.75 tot f 8.-
Prijscourant met afbeeld.
gratis en franco op aanv.

Girorekening 131476

H. KOOPMAN, Voorstraat 59, Dordrecht